

Upravitelj: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 3123, 3123.
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2456.
Podružnica Celje: Kocencova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11.842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Angleška politika

Edenov govor, ki smo ga v izveščku
včeraj objavili tudi v »Jutru«, je kljub
državljanski vojni v Španiji znova obrn-
il vso pozornost evropske javnosti na
angleško politiko. Kakor se zde izjavlja
mladega britanskega zunanega mi-
nistra na prvi hip jasna in precizna, v
stvari vendar ne prinašajo razrešitve
ugank, ki jih vedno na novo postavlja
zlasti v zadnjem času angleška zunanja
politika.

Predvsem gre za odnose Anglije na-
pram Nemčiji in Franciji. Vse do hitler-
jevskega prevrata v Nemčiji se je zdelo,
da stoji angleška diplomacija na nemški
strani in da vidi v francoskih svari-
lih pred nemško nevarnostjo le prikrivanje
francoskih težav na nekaki hegemoniji
v Evropi. Zato se je v tisti dobi kazala
vedno večja odtujenost med obema za-
padnima velesilama, tako da so se že po-
javljale vesti o anglogermanskem bloku.
Odvce bi bilo sedaj naknadno raziskova-
ti, kakšni so bili motivi takratne ang-
liške politike. Morda je Anglija res bolj
ali vsaj v enaki meri verjela miroljub-
nim zagotovilom iz Berlina, kakor onim
iz Pariza. Bolj verjetno pa je, da je kal-
kulirala z nevarnostjo kakšne resnejše
nevarnosti s strani Nemčije in je obenem
polagala zelo velike nade na moralno
moč Društva narodov; upala je, da se
bo dal mir ohraniti in utrditi samo z di-
plomatskimi sredstvi. Za to razlago go-
vorijo zlasti dejstva, da je prav v tej do-
bi hudo zanemarila lastno oborožitve ne
le na suhem, marveč tudi glede svoje
mornarice, ki je bila od nekdaj ponos
britanskega imperija, in glede zračne
obrambe, ki je za Anglijo zaradi njene
otoške lege naravnost življenjskega po-
mena.

Enaki ali vsaj slični motivi, kakor za
politiko napram Nemčiji so bili merodajni
tudi za odnose Anglije do Italije.
Znana je že, kako je v sporih med Pari-
zom in Rimom londonska diplomacija
ponovno podprla italijansko stališče. Tu-
di drugače je mnogokrat nastopila v isti
fronti z Italijo, zlasti v akciji za direk-
torij veselih, v katerem naj bi Anglija,
Italija in Nemčija preglasovale Francijo
in tako po svoji volji krojile usodo
Evrope.

Ko je v Nemčiji zavladal pred tremi
leti hitlerizem, so se v Angliji sicer vzne-
mirlili in postali bolj nezaupni, vendar so
še nadaljevali svojo politiko iz predhit-
lerjevske dobe. Zaradi tega je prišlo
zlasti ob obeh prvih samovoljnih kršit-
vah mirovne pogodbe s strani Nemčije,
ob remilitarizaciji Porenja ter ob progla-
sitvi splošne vojaške obveznosti in pra-
vice do neomejene oborožitve, do novih
nesoglasij med Londonom in Parizom.
Angleži so videli ali so se vsaj delali ta-
ko, kakor da vidijo v nemških ukrepih
le nekaj, kar je Nemčiji kot velesili pač
težko odrekovati in kar bi ji bilo itak
prej ali slej treba priznati. Vrh tega so
očividno še vedno zaupali v Društvo na-
rodov, čeprav sami niso ničesar storili,
da bi okrepili njegov vpliv in njegovo
moč. Še bolj so očividno zaupali svoji
diplomaciji, ki že stoletja ni navajena
beležiti v svojo kroniko poraze.

Abesinska afeta pa je končno prine-
la temeljito preorientacijo angleške poli-
tike. Pokazala je, da tudi slavna britan-
ska diplomacija ne zna preprečiti takih
nesreč, kakršno pomeni izid abesinske
vojne za imperij. Obenem je pokazala,
da je Društvo narodov brez moči proti
onemu, ki zna proti sili duha postaviti
silo orožja. Bolj odločno kakor kdajkoli
poprej se Anglija sedaj priznava k na-
čelom Društva narodov, zlasti tudi k nje-
govi osnovni ideji kolektivne varnosti, ki
je poprej ni nikdar hotela vednoomno
odobriti in iz nje izvajati praktičnih po-
sledic. Angleška diplomacija sodeluje v
zadnjem času tako tesno s francosko,
kakor še nikdar po končani vojni.

Izid abesinske vojne je končno tudi
Anglijo potil, da se mir ne da ohraniti
samo z diplomatskimi sredstvi, vsaj da-
nes še ne. Zdi se, kakor da so se izvrši-
le temeljite spremembe v mišljenju vse-
ga angleškega naroda. Vojska je po-
stala zopet popularna, skrb za okrepi-
tev narodne obrambe se niti pri skraj-
nih marksističnih neoznačuje več za mi-
litarizem. Brez godrnjanja je angleški na-
rod sprejel bremena, ki so potrebna za
povečanje in izboljšanje njegove oro-
žene sile. Vse angleške tvornice, katerih
izdelki so v kakršnikoli zvezi z oboro-
žitvijo so polno zaposlene. Pojavljajo se
celo vesti o namerah, da bi tudi Angli-
ja uvedla splošno vojaško obveznost.

Vojaški strokovnjaki sodijo, da bo
Anglija rabila še dve leti, da bo v svoji
oborožitvi nadoknadila, kar je zamudi-
la v zadnjem desetletju. Potem da bo
tako močna, da bo njena diplomacija
zopet lahko črtala iz svojega besednja-
ka besedo poraz. Vsaj za to dobo pa je
treba preprečiti vsak konflikt in to za
vsako ceno. S tega stališča razlagajo
mnogi evropski publicisti in politiki na-
vedne uganke, ki jih stavlja angleška
politika, ko v isti sapi zatrjuje potrebo
kolektivne organizacije miru, potrebo
popuščanja napram nemškimi stališčem
in končno tudi potrebo zopetnega spri-
jaznjenja z Italijo. Če par let bo mor-

ZAČASEN ZASTOJ V ŠPANJI

Po štirinajstdnevni krvavih borbah se v obeh taborih pojavlja
vedno večja utrujenost — Borbe bodo še dolgotrajne, odločila pa
bo nadmoč v oborožitvi

Pariz, 29. julija. r. Poročila o položaju
v Španiji kažejo, da je nastal v bojih
med vladnimi in uporniški četami tre-
nutno zastoj kot posledica precejšnje
izčrpanosti na obeh straneh. Kakor iz-
gleda sedaj, je položaj vlade ugodnejši ka-
kor položaj upornikov, ki so zlasti na se-
verni fronti že zelo onemogli in so v teku
včerajšnjega dne v lokalnih borbah izgu-
bili zopet več strateško važnih postojan-
k. Uporniške čete se umikajo v smerah
na svoji glavni oporišči v Burgosu in Se-
goviji. Ker so večerj vladne čete poglone
v zrak največje municijske skladišče upor-
nikov, je nastalo pri uporniških četah ve-
liko pomanjkanje municije, ki more po-
statí usodno za nadaljnji razvoj vojnih
operacij.

Vladne čete so usmerile svojo akcijo na
to, da obkolijo glavne uporniške armade
in jim onemogočijo vsak dovoz hrane in
vojnih potrebščin iz zaledja. Kolone vlad-
nih čet prodirajo z vso naglico proti Avili.
Če pride to mesto v posest vladnih čet, bo
uporniški tabor v Segoviji docela odrzan
od zunanega sveta. V San Sebastianu so
se udali zadnji uporniki, vsak čas pa se
pričakuje tudi padec Cordobe. Saragossa
je že od vseh strani obkoljena in je morda
le še vprašanje par ur, da pade tudi ta
postojanka upornikov na severu. Na ob-
mejnem ozemlju okrog Gibraltara se na-
daljujejo krvave borbe. Uporniki poskušajo
spraviti z letali čimveč maroških čet v
evropsko Španijo. Prevoz z ladjami je do-

cela nemogoč, ker obvladajo morsko ožino
vladne vojne ladje.

Že 30.000 žrtev

Pariz, 29. julija. r. Posebni poročevalci
»Journals« ki se je danes z letalom vrnil
iz Španije, je izračunal, da so dosedanji
boji v Španiji zahtevali že nad 25.000 smrti-
nih žrtev. Če se k temu prištejejo še oni,
ki so bili pobiti v spopadih in pri izgredih
po mestih, presega število smrtnih žtev
že 30.000. Borbe se vodijo z največjo ogr-
čenostjo. Načelno ne ena ne druga stranka
ne levi uletnikov, a one maloštevilne ujet-
nike, ki jih ulove, takoj po zaslišanju po-
strelijo. Čete upornikov so boljše organi-
zirane, toda vladne čete so številčno moč-
nejše. Vlada je uvedla obsežno akcijo »či-
ščenja«. Vsi, ki so količkar nezanjslivi,
so bili aretirani. Med drugimi so v Madri-
du zaprli bivšega šefa policije Duella in
znaneš španskega pisatelja Benaventa.

Pet polkov prostovoljcev

Madrid, 29. julija. AA. Ustanovili so še
pet dodatnih prostovoljskih polk. Zdaí šte-
je okrog 8000 mož. Zbrali so ga okrog sa-
lezijanskega samostana v bližini letališča
Quatros Caminos. Odločeno pošiljajo ojače-
nja na posamezne postojanke bojišča, ka-
kor jih zahtevajo. Polk je opremljen s
precejšnjim številom strošev. Vojake tega
polka uče ne le vojaško, temveč tudi v po-
litičnem oziru. Pri polku so tudi mnoge
ženske deloma kot bojevnice, deloma pa
kot bolničarke in kuharice. Mnoge ženske
so zabavale, naj jih uvrste v iste čete ka-
kor njihove moške. Sklenili pa so ustano-
viti za ženske poseben bataljon.

Nemško poročilo zatrjuje, da je položaj za vladu boljši kakor za upornike

Berlin, 29. julija. AA. Posebni poročevalci
DNB javlja iz Perpignana, da je treba
po raznih poročilih, ki so prispela iz no-
tranosti Španije, smatrati, da se je v za-
dnjih 24 urah položaj na bojiščih izpreme-
nil v korist vladnih čet. Fronte se niso
mnogo izpremenile. Pač pa prevladuje
vtis, da so vladne čete prešle iz obrambe
v napad. Vzpostavitev zveze med Madridom
in Valencijo je odstranila resno nevarnost
za špansko prestolnico. V Madrid so že
prispeli novi tovorni vlaki iz Valencije z
živili. Prav tako so brez podlage poročila
prejšnjih dni, da je vodovod prestolnice v
rokah upornikov. Glavna fronta se razteza
sedaj od Malage čez Cordobo in gorovje
Sierra de Guadarrama južno od Saragosse
do Pirenej in do Andore. Vladne čete na-
meravajo potisniti upornike proti jugu in
proti portugalski meji, na severu pa proti
Navari. Vojno brodogradnja ima nalogo, da
prepreči prehod uporniških čet iz španske,
ga Maroka v Španijo in njihovo opremo
z vojnimi gradivom in živili. V Barceloni
je pripravljena četrta kolona, ki ji je na-

menjeno, da prodre nasprotno fronto pri
Saragossi. Na bojišča bo šla deloma po
železnici, deloma s tovornimi avtomobili.
Vladne čete razpolagajo z dvema dobro
cestama Barcelona—Tárraga—Saragossa
in Togote—Moreale.

Komunistični režim v Barceloni

V Kataloniji je vlada zaradi slab-
organizacije upornikov odnesla zmago v
zelo kratkem času, toda sedaj je tam za-
vladala prava anarhija. V prestolnici Ka-
talonije pobirajo vsa za življenje potrebna
sredstva po boljševiškim sistemom. Ribiči
dajajo svoje blago za bone. Prav tako pro-
dajajo kmetovalci svoje pridelke za bone
s podpisom kakšne komunistične, anarhistič-
ne ali sindikalne organizacije. Sistem bo-
nov se je v nekaj dneh zelo razširil. Po
zadnjih vesteh madridske vlade, in po
vesteh uporniškega generala Molla raču-
nata obe stranki z dolgotrajno državljans-
ko vojno.

Enako se glase angleške informacije

London, 29. julija. r. Posebni dopisnik
»United Press« pri glavnem štabu upornikov
poroča, da tudi uporniški voditelji pri-
znavajo, da se dogodki zadnje dni razvi-
jajo zelo na njihovo škodo. Glavne upor-
niške postojanke Saragossa, Sevilla, Oviedo
in San Sebastian so skrajno ogrožene in je
samo še vprašanje par ur, da pridejo v
roke vladnih čet. Naglašajo pa, da so bo-
ji med vladnimi in uporniški četami še
le v začetku ter da zaradi tega začasni
porazi še niso odločilni za končno zmago.
Odločitev bo po njihovem mnenju vsekakor
padla pred Madridom, pa naj se v ostalih
pokrajinah Španije zgodi karkoli.

Najtežji je položaj upornikov v Oviedu,
kjer so popolnoma obkoljeni od vladnih
čet. Asturija je že skoraj popolnoma v
rokah vlade. Uporniki se ne morejo braniti
proti napadom z letali, ki se jih vlada za-
dnje dni poslužuje vedno bolj intenzivno.
Zastopnik uporniške vlade v Lizboni je iz-
javil tujim novinarjem, da je prodiranje
južne uporniške armade zelo počasno za-
radi tega, ker se mora vsepovsod boriti

Proglasitev vojnega stanja za vso državo

Madrid, 29. julija g. Vlada je danes vse
dele države, kjer se še vršijo borbe z
uporniki, proglasila za vojno ozemlje. To
se nanaša na skoro dve tretjini vseh špan-
skih provinc. Dalje je vlada odredila mo-
bilizacijo letnikov 1934 in 1935. V normal-
nih razmerah bi spadalo pod to mobiliza-
cijo 200.000 mož. Smatralo pa, da bo k
večjemu 20.000 mož sledilo mobilizacijske-
mu nalogu vlade. Očividno računa vlada,
da bodo borbe z uporniki trajale še daj

da Anglija drugače govori. Alko bo
takrat svojo diplomatsko in svojo vo-
jaško silo postavila v službo kolektivne
varnosti, bo storila stvari miru in s
tem vsemu človeštvu neprecenljivo uslu-
go.

zasedle najvažnejše točke v mestu, tako pošto,
železniške postaje, poslopje španske Narod-
ne banke itd.

Proglas francoskih socialistov

Pariz, 29. julija. AA. Glavna delavska
zveza je izdala proglas, v katerem poziva
svoje člane, naj podpro španske delavce,
zlasti v denarju. Socialistični »Populaire«
pa objavlja proglas mednarodne sindikalne
zveze o pomoči španski narodni vladi. V to
svrhu predlaga ustanovitev fonda solidar-
nosti. Današnja rojalistična »La Nation
Francaise« piše, da je francoska vlada od-
stopila španski vladi 17 vojaških letal tipa

Cilj revolucije je fašizem

Izjave obeh glavnih podpoveljnikov generalov Molla in
Llane — Po uporniški zmagi bi prevzel državno oblast
vojaški direktorij — Grožnje Franciji

Pariz, 29. julija r. »Matine« objavlja izja-
vo, ki jo je podal njegovemu poročevalcu
poveljnik uporniških čet v severni Španiji
general Mola. V tej izjavi naglašja general,
da hočejo uporniki uvesti v Španiji fašistič-
ni režim. Ta režim se bo po zmagi nad le-
vičarsko madridsko vlado posvetil v prvi
vrsti reorganizaciji armade, da bo mogla tudi
Španija zavzeti v Evropi ono mesto, ki ji
gre. Monarhija ni cilj revolucije. Oblast v
državi bo po zmagi upornikov prevzel voja-
ški direktorij, ki bo uvedel režim močne ro-
ke. Jedro sedanje državljanske vojne je v
borbi nacionalizma proti internacionalizmu,
španskega tradicionalizma proti marksizmu.
General Queipo de Llana je izjavljala ge-
nerala Mola izpolnil z dostavkom, da bo
vlada upornikov, čim doseže končno zmago
nad madridsko vlado, takoj prekinila vse od-
nose s Francijo, ki podpira madridsko
vlado z dobavo letal, orožja in municije.

Uporniška vlada

Burgos, 29. julija. o. Danes so tu konč-
no sestavili uporniško vlado. V vladi so
sami general in polkovniki. Prva odredba
vlade v Burgosu sta bili imenovanji ge-
nerala Franca za vrhovnega poveljnika
vseh uporniških sil v južni ter generala
Mola za poveljnika uporniške vojske v
severni Španiji.

Mornarica upornikov

Gibraltar, 29. julija. w. Po semkaj do-
spelih vesteh je topovska ladja »Dato«
prešla k upornikom generala Franca. Čla-
ne posadke, ki so ostali zvesti vladi, so
zapirli v Ceuto. Poleg te ladje razpolaga
general Franco po izjavah šefa njegovega
štaba še z dvema križarkama in z vojno
ladjo »Española«. Vodno letalo upornikov
je potopilo špansko podmornico »U 3«, ki
je v morskem čini opravljala stražarsko
službo. Vodno letalo je letelo od Algeci-
rasa v Ceuto, opazilo podmornico ter vrigo
nanjo bombe, ki so jo zalele.

Kaj pravi Vatikan

Rim, 29. julija r. Glasilo Vatikana »Osser-
vatore Romano« obirno piše o dogodkih
v Španiji in slika zlasti trpljenje katoliške
cerkve in duhovščine, ki jo preganja levi-

Potez. List trdi, da so to dobavo izvedli v
obliki naročila zasebne tvrdke. Letala bodo
še danes odletela z letališča Mon Desir v
Španijo.

Bes bratomorne vojne

Pariz, 29. julija. r. Posebni poročevalci
fista »Paris Soir«, ki se je večerj vrnil z
letalom iz Seville, poroča o strašnem poko-
lju, ki so ga prizorili uporniki po zavzetju
mesta. Uporniške čete so se takoj podale
na »čiščenje«. Vdrle so v delavska pred-
mestja in z noži in ročnimi granatami te-
meljito izvršile svojo nalogo. Vse, kar so
našli živega, ljudi in živali, so pomorili.
Ko je novinar naslednjega dne ogledoval
razdejanje, je našel mnoga trupla moških,
žensk in otrok, ki so bila z dolgimi noži
ali bajonetih pribita k tlom. Kljub temu so
druga dne še našli 150 moških, ki so
se skrivali. Postavili so jih na glavnem tru-
gu v vrsto in imeli na nje tako dolgo
strelne vaje, da so bili vsi mrtvi.

šarska vlada v Madridu. List naglašja, da je
krvava državljanska vojna samo krinka za
umore duhovnikov, ropanje cerkva, požige
samostanov in onečaščenje redovnic. Špani-
ja je postala prava šola za zločine. Dogodki
v Španiji niso samo usodnega pomena za
Španijo, marveč kažejo, da gre za važno
razpolje vse Evrope. Če se bo še nadalje raz-
pravljalo o politiki reakcije in svobode, o
demokraciji in avtoritativnih režimih, po-
tem bodo v Evropi kmalu zavladali ljudje,
ki nosijo pod pazduho slovar teh dvosmi-
selnih izrazov in to bo pomenilo pričetek
konca Evrope.

V isti številki poročila vatikanske glasilo,
da je madridska vlada izdala vsem podre-
jenim oblastem strog nalog, da morajo v te-
ku petih dni razlstiti vse verske in samo-
stanske šole in jih poddržati. Poslopja z
vsem inventarjem naj se proglase za držav-
no last.

Apel upornikov na Italijo, Nemčijo in Anglijo

Gibraltar, 29. julija r. Poveljnik upornikov
na jugu, general Queipo de Llana je naslo-
vil po sevilski radijski postaji apel na Ita-
lijo, Nemčijo in Anglijo, naj podpro stvar
španskih nacionalistov. Izjavil je, da bo vsa-
ko letalo nemške, italijanske ali angleške
pridpadnosti, ki bo prispelo na letališče v
Sevili, takoj izplačano v suhem zlatu.

Navodila in podpora Moskve

London, 29. julija o. Konservativni listi
imajo danes podrobne informacije o inter-
venciji moskovske vlade v Španiji. Rusi so
ustanovili v španskih pristaniščih, pa tudi v
lukah neke seosedne države večja skladišča
pogonskega materiala in streliva za španske
vojne ladje. S pomočjo tega materiala špan-
ske vojne ladje uspešno zadržujejo maroške
upornike, da ne morejo v Španijo. Razen te-
ga pa se je v Španiji v zadnjih dneh poja-
vilo izredno mnogo moskovskih emisarijev,
večinoma ruskih oficirjev, ki imajo sedaj
malone v rokah že vso vojaško organizacijo
vladnih čet. Neka ruska radijska postaja da-
je Madridu dnevno navodila in nasvete za
vojaško akcijo proti upornikom. V Rusiji
sestavljajo celo vse operacijske načrte za
borbo proti španskim fašistom.

Abesinci zopet napadajo

S svojo akcijo skušajo ograziti zlasti glavne prometne
zveze med prestolnico in zaledjem

Adis Abeba, 29. julija. k. Vojaško povelj-
stvo objavlja, da so v zadnjih dneh veliki
oddelki abesinskega vojaštva, ki je prej
pridpadalo neguševski armadi, ponovno na-
padli več italijanskih postojank, pa tudi
transportov na cesarski cesti Desie—Adis
Abeba. Komunikacije pravi, da so bili vsi na-
padi na italijanske postojanke zaman, ker
so se Italijani povsod toliko časa energič-
no branili, dokler jim niso prispeli na po-
moč večji oddelki vojaštva iz Desija ali
Adis Abebe. Z Abesinci so se razvile na
več krajih hude borbe, ki so se zaključile
z begom napadalcev nazaj v gore. V bojih
je bilo nad tisoč Abesincev ubitih.
Kakor kaže, pravi komunikacije dalje, je
abesinsko vojsko vodil sin rasa Kase. Na

več mestih je cesta razdejana. Tudi nekaj
utrujenih stražnic bo treba na novo zgraditi.
Rim, 29. julija. AA. Po vesteh iz Adis
Abebe so abesinski roparji večerj napadli
stražo v gozdu južno od Adis Abebe. Vo-
jaki so odbili napad in razgnali napadalce
s hudimi izgubami.

»Piccolo« objavlja poročilo, da je večja
skupina abesinskih vojakov pod povelj-
stvom sinov rasa Kase skušala presekat
cesto med Desijem in Adis Abebo. Italian-
ske čete so z lahkoto odbile napad. Pri tej
priliki je padlo mnogo Abesincev. List pri-
stavlja, da so domačini pomagali italian-
skim četam in z njimi vred poglani raz-
bojnike v beg.

Aretirani tihotapci mamil

Budimpešta, 29. julija. w. Na jugoslo-
vensko-madžarski meji sta bila aretirana
dva tihotapca z morijem in heroinom. V
nadomestnih kolesih njunega avtomobila
so našli velike množine teh strupov v vred-
nosti nad 100.000 pengőjev (1 milijon di-
narjev). Pri zaslišanju se je izkazalo, da
gre za dva znana agenta neke družbe, ki
razširja te strupe po svetu in ki ima svo-
je središče na Balkanu, Cezarja Cibrana in
Emila Doba.

Italijanski prestolo- naslednik poseti Berlin

Rim, 29. julija. r. V poučenih krogih za-
trjujejo, da bo italijanski prestolonaslednik
v kratkem odpotoval v Berlin. Oficialno bo
posetil olimpiado, toda v diplomatskih
krogih pripisujejo temu posetu tudi politič-
no ozadje.

Zdenka Zikova ne sme nastopati v Berlinu

Praga, 29. julija. o. Listi so objavili vest
iz Berlina, da so nemške oblasti prepo-
vedale znani operni pevki Zdenki Zikovi
nastopiti v »Netopirju«, ki so ga predva-

Blum pride v Beograd?

Francoski ministrski predsednik namerava posetiti Beograd in Bukarešto, da učvrsti zavezništvo z Malo antanto

Paris, 29. julija p. Vlada ljudske fronte je že takoj ob prevzemu oblasti pokazala najboljšo voljo, da obnovi čim tesnejše zveze z državami Male antante. Kakor je Laval zastavljaj prijateljske odnose z zaveznicami, računajo na sporazum z Italijo, tako je Leon Blum že prve dni izjavil, da bo treba prijateljstvo z državami Male antante čim bolj utrditi. Že prej so politiki ljudske fronte poudarjali, da se mora Francija bolj poboriti za svoje interese v Srednji Evropi.

»Popularec je ponovno napadel Lavalu zaradi njegove italofilske politike. Sedaj so se v političnih krogih razširile vesti, da namerava Leon Blum v avgustu potovati v Beograd in Bukarešto. Temu njegovemu obisku v prestolnicah obeh držav Male antante in francoskih zaveznic pripisujejo velik pomen. Pri tem poudarjajo, da bo to Blumovo potovanje njegov prvi uradni obisk v državah na evropskem kontinentu.

Odmevi Edenovega govora

Živahni komentariji v svetovnem tisku — Anglija se zopet zateka k politiki koncesij

London, 29. julija. r. Današnji listi obširno komentirajo izjave zunanjega ministra Edena v spodnji zbornici. Po svoji politični opredelitvi jih ocenjujejo več ali manj ugodno. Soglasno pa izražajo mnenje, da mora Anglija stremeti po obnovi prijateljskih odnosov z Italijo, ne da bi pri tem zanemarjala prijateljstvo in zavezništvo Francije. Kar se tiče Nemčije, so listi mnenja, da je treba nemške predloge in zahteve vzeti resno v razpravo, toda Anglija mora pri tem upoštevati ne le svoje lastne interese, marveč tudi interese miru v Evropi. Sistem varnosti, kakor ga je naznačil Eden v svojem govoru, bo mogoče uspešno izvesti le, če se odstranijo vzroki nezadovoljstva in nezaupanja, ki je doslej oviralo mednarodno sodelovanje. Na noben način pa se angloska vlada ne sme prenehati s koncesijami, čeprav je morda ta pot ona, ki bo najprej dovela do zaželenega cilja.

Za Pariz je varnost glavno

Paris, 29. julija. r. V pariškem tisku je govor Edena v spodnji zbornici naletel na živahen odmev. Vlada listi podpirajo zlasti oni del njegovega govora, v katerem je govoril o potrebi kolektivne varnosti in organizaciji miru. Z zadovoljstvom je bila sprejeta tudi izjava, da je postal sredozemski pakt zaradi pomirljivih zagotovil italijanske vlade nepotreben. S tem je odprta pot za sodelovanje Italije. Kar se tiče Nemčije, smatrajo vladni listi, da si hoče Anglija z novimi koncesijami pridobiti naklonjenost Nemčije in preprečiti pretesno zblizanje med Rimom in Berlinom. Morda bo ta politika dovela do zaželenega cilja, toda v Londonu ne smejo pozabiti, da ima Francija v odnosih z Nemčijo svoje docela posebne interese, ki se ne dajo odpraviti z nobenimi koncesijami, marveč samo z jasno, nedvoumno in od obeh strank spoštovano pogodbo, ki bo slonela na krepko organizirani kolektivni varnosti.

V Rimu zadovoljni

Rim, 29. julija. r. Izjave, ki jih je podal zunanji minister Eden v angleškem parlamentu, so naletale v rimskih krogih na živahno odobravanje. Smatrajo jih za priznanje vrednosti in važnosti italijanskega sodelovanja pri reševanju evropskih problemov. Z zadovoljstvom so v Rimu pozdravili tudi dejstvo, da je Anglija osvojila italijansko stališče glede sodelovanja z Nemčijo. Predvsem pa so v Rimu z veseljem sprejeli napoved, da bo Anglija odpravila proti Italiji naperjeni sredozemski pakt.

Kljub temu smatrajo, da Edenove izjave še ne predstavljajo dovoljne garancije za dokončno likvidacijo sankcijske politike proti Italiji. Zato bo Italija počakala, da bo Anglija v dejanih izpolnila Edenove napovedi in šele nato bo stopila v normalne odnose z Anglijo, kar bi po mnenju

Ljudska fronta v Bolgariji

Močan pokret za obnovo ustave in demokracije in proti fašističnim stremljenjem Cankova

Sofija, 29. julija. r. Bolgarska ljudska fronta, v kateri so se združile vse skupine, ki se zavzemajo za obnovo ustavnega stanja in političnih svoboščin, zavzema vedno konkretnije oblike. Naperjena je predvsem proti diktatorskim stremljenjem Cankova in njegove skupine. Po sedanjem stanju sodeč, bo ljudska fronta sestojala iz kmečke, socialistične in meščanske skupine. Te skupine se zavzemajo za de-

mokratsko ureditev države in za prijateljsko sodelovanje z vsem evropskim demokracijskim gibanjem, dočim pokret Cankova očitno kaže svoje simpatije za Italijo, Nemčijo in Madžarsko. Z ljudsko fronto simpatizira tudi večina mlajših oficirjev. Vsekakor je po številu pristavev ljudska fronta že sedaj mnogo močnejša kakor pa fašistični pokret Cankova.

Mednarodni kongres nacionalistov

Oslo, 29. julija. AA. Te dni se je začel v norveški prestolnici mednarodni kongres nacionalistov. Na kongresu sodelujejo zastopniki 32 narodov. Kongres je otvoril v prostorih Nobelovega zavoda v Oslu vseučiliški profesor Hegard. Izmed znanih predstavnikov posameznih nacionalnih gibanj so na kongresu navzoči: Herbert For-

ster - Anderson (Velika Britanija), minister Herman Dirk van Broukhosens (Južna Afrika), Carlis Estantangal (USA), Edward Juzalski (Poljska), Federico Nilsen-Rejes (Bolivija), Rolf Hene (Švica), grof Simon Pircheger (Avstrija), prof. Fridrich Grimm, (Nemčija) prof. Rene Martel (Francija), John Djordjic (Rumunija), dr. Janko Vladikin, (Bolgarska) in dr. Hans Keller (Nemčija). Jugoslavijo zastopa senator Milan Popović, ki je v ponedeljek 27. t. m. predaval o jugoslovanski nacionalni misli in ureditvi države. V svojem predavanju je senator Popović pojasnil jugoslovansko nacionalno misel in pokazal na zvezo med sedanjo jugoslovansko nacionalno državo in jugoslovanskimi nacionalnimi stremljenji v preteklosti. Pojasnil je vse politične in biološko zgodovinske stopnje, katere je morala prehoditi jugoslovanska nacionalna misel. Predavanje senatorja Popovića je zbudilo splošno zanimanje.

Jevtić v Vrnjački banji

Beograd, 29. julija p. Bivši ministri predsednik Bogoljub Jevtić je davi odpotoval iz Beograda v Vrnjački banjo, kjer ostane na daljšem odmoru.

Beležke

Po stari taktiki

Včeraj smo ugotovili, kako so v Jugoslovanski tiskarni objavili uradno poročilo o letalski katastrofi pri Ljubljani samo v onem svojem listu, ki ga čita najmanjši del njihove publike. Pribiti smo zlasti, da opoldanska izdaja »Slovenca« uradnega poročila ni prinesla niti v izveščku, čeprav je poprej na dolgo in široko objavljala vse, karkoli si je izmislila zaradi preter-silive nesreče razburjena fantazija. Obširno so prinašali, kaj je rekla ta ali oni »strokovnjak«, ki pa se niti podpisati ni upal. Uradnega poročila komisije, ki so jo sestavljali pač iz vrst najboljših strokovnjakov vzeti morajo, pa list ni prinesel.

Namesto da bi pojasnilo to svoje postopanje, je opoldansko glasilo Jugoslovanske tiskarne po stari navadi svojega tabora odgovorilo z otepanjem in napadanjem na vse strani, posebno seveda na »Jutro«, ki je bilo tako predrzno, da je opozorilo na demagogijo njegovega poročanja. Trezne javnosti gospodje s tem ne bodo preplepli. Ta zahteva od njih, da jasno povedo, zakaj uradnega komunikacija niso objavili, kdor gospode pozna, pa seveda ne bo pričakoval odgovora in pojasnila.

Krščanski socialisti in »ljudska fronta«

Zagreški »Obzor« javlja iz Ljubljane, da so objavili krščanski socialisti demanti, v katerem zatrjujejo, da ne bodo sodelovali v ljudski fronti. Po informacijah »Obzora« so krščanski socialisti svoječasto dali ustmen pristaneke za sodelovanje pri organiziranju »ljudske fronte«.

Odgovornost za to informacijo prepuščamo »Obzoru«. Pripominjamo samo, da so bili, kolikor mi vemo, stiki med krščanskimi socialisti in snovalci ljudske fronte v Sloveniji vse bolj intimni, kakor to poroča zagreški list, in da niso dali krščanski socialisti za sodelovanje v ljudski fronti le ustmenega, nego tudi pisarni pristaneke. V krogih, ki so zelo dobro informirani o stanju akcije za »ljudsko fronto« med Slovenici, trdovratno zatrjujejo, da podpisani dogovor še vedno drži in da se bo imela o tem priliko prepričati slovenska javnost tudi pri jesenskih občinskih volitvah.

Častni predsednik

omladine JRZ

V ponedeljek se je vršila seja vodstva omladine JRZ za Beograd. Na seji je bil oglasno in z velikim navdušenjem sprejet sklep, da se izvoji ideolog JRZ, narodni polanec in bivši minister dr. Voja Janjić za častnega predsednika omladine JRZ.

Jugoslovenska radikalna zajednica in Zidje

Glavno glasilo JRZ »Samouprava« objavlja dve koloni dolg članek v zaščito preganjanih židov širom sveta. Po mišljenju lista je antisemitizem »najboljši dokaz, da v gotovih državah ni nekaj v redu. Antisemitizem predstavlja anarhijo v vsaki pravni in zakoniti državi in ne prinaša nobenih resničnih koristi. V kulturnem pogledu je vsaka borba proti židom nemoralna. Židje so bili oni narod, ki je dal človeštvu plejado najbolj pametnih sinov. V Jugoslaviji opažamo že leto sem zbiranje fašistov in antisemitistov. Ti ljudje pripravljajo pod krinko borbe proti semitom zahrbtni udarec proti svobodi in demokraciji jugoslovanskega naroda. Dočim nosilci demokratske ideologije pozhitvalno delajo pri sanaciji države, pa na drugi strani seje skupina sumljivih nezadovoljnih mržnjo proti židom in pripravljajo pogrome proti tem našim poštenim jugoslovanskim sobratom. JRZ je po številu svojih prepričanih pristavev in po svojem kulturnem nivoju naravnost predestinirana za to, da prevzame zaščito ogroženih oseb in narodnih čuvstev naših bratov židov.«

Slovanski medicinci

Vzglede praktične slovenske vzajemnosti je zamenjava medicincev med slovanskimi državami, ki se je prvič pričela izvajati lansko leto. Lani je omejeno število češkoslovaških, poljskih in bolgarskih medicincev zadnjih letnikov prakticalno nekaj časa na klinikah, oziroma državnih bolnicah v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Istočasno je enako število naših medicincev prakticalno na klinikah na Češkoslovaškem in Poljskem. V Sofiji naši medicinci lani še niso prakticalni.

Tudi letos se bo ta zamenjava izvršila. Pri nas bo letos prakticalno 21 češkoslovaških, 18 poljskih in 12 bolgarskih medicincev, naših medicincev pa odide 21 na Češkoslovaško, 18 na Poljsko in 12 na Bolgarsko. Tež vzajemni zamenjavi se je letos pridružila tudi Rumunija, ki pošlje k nam v prakso 10 medicincev, enako število naših medicincev pa odide na rumunske klinike. Zanimivo je, da so se vršila pogajanja glede zamenjave medicincev tudi s sovjetsko Rusijo, ki pa so za letos ostala še brez uspeha.

Angleško oboroževanje

London, 29. julija. AA. Današnji »Times« piše o zaupni konferenci med zastopniki vlade in zastopniki obeh parlamentarnih zbornic o vprašanju državne obrambe. Na tej konferenci zastopniki parlamenta niso mogli navezati niti ene okoliščine o oborožitvi drugih držav, ki bi je angleška vlada ne poznala. »Daily Telegraph« trdi, da je trajala konferenca dve polni uri. V nasprotju s listom »Times« piše tudi, da so zastopniki parlamenta dali ministrskemu predsedniku Baldwinu in njegovim tovarišem pri tej priliki zelo dragocene podatke o oborožitvi nekaterih tujih držav. »News Chronicle« pravi, da konferenci niso prisostvovali vsi pri državni obrambi prizadeti ministri in da so bili zaradi tega nekateri poslanci nezadovoljni. Ta opozicijski list piše dalje, da je bil Baldwin na konferenci zelo rezerviran. Konferenca se bo še nadaljevala. Na teh novih sestankih bodo razpravljali še o mnogih drugih vprašanjih.

Zahvala župnika škerbca podpredsedniku dr. Alojziju Gradniku

V nedeljo smo citirali, kako je »Slovenec« objavil premestitev podpredsednika apelacijskega sodišča v Ljubljani, dr. Alojzija Gradnika, v Split. V zelo otipljivi zvezi s to premestitvijo so gospodje iz Kopitarjeve ulice opremili objavo s pristavkom, da je dr. Gradnik »znani preiskovalni sodnik šenčurskih dogodkov«. To je točno. Manjka pa dostavek hvalečnosti g. dr. Gradniku baš za njegovo uradovanje v tem svojstvu. V tem oziru je bil mnogo bolj iskren eden od glavnih akterjev v tej aferi, g. župnik in duhovni svetnik Matija Škerbec iz Kranja, ki je po svoji izpustitvi iz preiskovalnega zapora preiskovalnemu sodniku g. dr. Alojziju Gradniku dne 12. avgusta 1932. napisal pismo zahvale in priznanja; v pismu med drugim pravi:

»Kakor sem izvedel, se imam edino Vaši naklonjenosti zahvaliti, da sem prišel še na svobodo. Kakor upravičeno slutim, bi bile temne sile tudi to preprečile, če ne bi bili Vi, g. podpredsednik, na svojo roko in hitro tega ukrenili. Iskrena hvala za vse to! Tega Vam nikdar ne bom pozabil. Poklon, udani Matija Škerbec.«

Poleg ostalih takratnih osumilencev bi vedela zlasti tudi trgovci z vinom g. Mejaš starijši iz Komende in tovarnar g. Zabret iz Predoselj povedati, ali so izrazi hvalečnosti v pismu gospoda župnika Škerbca utemeljeni ali ne.

Zagreški horoskop

Odkar zagreški »Obzor« ne more več avtentično tolmačiti mišljenja in nazorov g. dr. Mačka (za to je, kakor znano, sedaj ustanovljen »Hrvatski dnevnik«, ki povzroča tako »Obzoru«, kakor »Jutarnjemu listu« mnogo skrbi in brige), se je še z večjo vne-mo posvetil raziskovanju namer in načrtov, ki jih imajo druge politične skupine. Od časa do časa postavlja častivredni stari-na v obliki poročil iz Beograda politični horoskop za najbližjo bodočnost, zgrajen na dejstvih, možnostih, predpostavkah in izmišljotinah. V svojem zadnjem poročilu javlja »Obzor« pravilno, da se v beograjskih vladnih in opozicijskih krogih smatra, da je politična situacija v previranju. Splošno mišljenje je, da še ni jasno, kako se bo razvil tok političnih dogodkov. Misi se, da so mogoče razne kombinacije. Toda pozitivnega še ni ničesar.

Potem pa pride prava »Obzorova« mešanica: Govori se, da želi Peter Živković prepričati dr. Mačka, da je sedaj pripravljen ustreči zahtevam Hrvatov bolj od

prevzel vodstvo JNS, da pobije protihrvatske tendence. Živković da je dalje pripravljen ustreči zahtevam Hrvatov bolj od vseh drugih srbijanskih politikov, vendar ne more izven okvira ustave. Živkovića sporočila imajo cilj, da bi dobil krepko zvezo z vodstvom bivše HSS. »Obzorov« beograjski informator seveda ne veruje, da bo Živković uspel. Tudi če bi on sam hotel voditi pomirljivo politiko napram Hrvatom, mu njegova okolica tega ne bi dopustila. Njegova smer je čisto protihrvatska, četudi nasprotno trdi. Zato njegova akcija, pravi beograjski informator »Obzora«, ne bo imela uspeha.

Na koncu zatrjuje »Obzor«, da v beograjskih političnih krogih splošno verujejo, da bodo še bližnji dnevi prinesli nove momente. Polagoma, toda stalno se mneja oca politična sestava in ustvarjajo se nove politične konture, ki se bodo sčasoma vse jasneje obeležile.

Prihodnji horoskop »Obzora« izide menda v prvi polovici avgusta.

Poostritev spora med bosanskimi frančiškani in nadškofofom dr. Šarićem

Poročali smo že o tožbi bosanskih frančiškanov proti sarajevskemu nadškofof dr. Šariću radi odvzema frančiškanskega zemljišča v korist novooznanovane posvetne župnije v Zenici. Vršila se je kljub pritisku na frančiškane že prva razprava pred sodiščem, ki je zavrnilo mnenje zagovornika obtoženega nadškofa, da ni pristojno za razsojanje sporov med cerkvenimi funkcionarji. Sedaj objavlja glasilo nadškofa Šarića »Katoliški tednik« odlok sv. stolice, da je odvzeta pravica opravljanja cerkvenih obredov frančiškanskemu redovniku in načelniku ministrstva pravde, dr. Avguštinu Čičiću. Suspenzija velja do naknadnih odločitev sv. stolice, De.

kret utemeljuje ta korak s tem, da se dr. Čičić ni pokoril pozivu sv. stolice, ki mu je naročila, naj umakne do 3. t. m. svojo tožbo proti nadškofof dr. Šariću zaradi razlajanja časti.

Prav tako objavlja »Katoliški tednik« dekret, s katerim je suspendirala sv. stolica tudi gvardijana frančiškanskega samostana na Guči gori, Ladišava Tišića, ker se ni pokoril pozivu, naj umakne tožbo svojega samostana proti nadškofof dr. Šariću radi odvjetne zemljišča. Pri tem je dan gvardijanu rok do 29. julija, da umakne tožbo proti sarajevskemu nadškofof.

Hitlerjevi pogoji za sklenitev nenapadalne pogodbe s Češkoslovaško

London, 29. julija. o. »Morning post« poroča, da namerava nemška vlada ponuditi češkoslovaški 10-letno prijateljsko in nenapadalno pogodbo pod temi pogoji: 1. Izpolnitev zahtev sudetsko-nemške manjšine na Češkoslovaškem, 2. Priznanje avtonomije nemški manjšini na Češkoslova-

škem in 3. Prekinitev prijateljskih in vojaških zvez Češkoslovaške z Rusijo. List pravi, da bi Hitler rad dosegel ta sporazum še pred jesensko konferenco lokarnskih držav. Težko pa je verjetno, da bodo Češkoslovaki na take pogoje pristali.

Upokojeni državni svetniki

Beograd, 29. julija p. Upokojeni so bili državni svetniki Anlon Vildovič, Stevan Mošić, Božidar Damjanović in Zarko Milovanović.

Obdavčenje mlekarjev

Beograd, 29. julija. AA. Na vprašanje prizadetih davkoplačevalcev, ali so tudi mlekarji, ki sami pridobivajo mleko in ga prodajajo, podvrženi pridobitni, je davčni oddelek finančnega ministrstva izdal naslednje pojasnilo: Mlekarje proizvajalce je treba razlikovati v davčnem pogledu takole:

1. Mlekarji, ki od lastne živine (krav, ovac in koz) pridobivajo mleko, ki to živino reče na lastnem posestvu ali jo krmijo z lastno krmno ter ne kupujejo mleka od drugih proizvajalcev v svrhu nadaljnjega prodaje, se imajo smatrati za kmetovalce-zivinorejce, ki niso dolžni plačevati pridobitne, ker plačujejo davek na zemljiške dohodke.

2. Mlekarji, ki ne goje živine v svrhu pridobivanja mleka, nego jo kupujejo v tolikem številu, da zanje na lastnih posevkih ne pridelajo zadostne krmne, in morajo krmno zato kupovati od drugih, in ki kupujejo po potrebi tudi mleko od drugih, niso kmetovalci-zivinorejci, nego obrtniki in morajo zato plačevati pridobitno ter davek na poslovni promet.

Kredit za povečanje bolnice na Studencu

Beograd, 29. julija p. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je v sporazumu z banako upravo v Ljubljani odredilo povečanje bolnice za duševne bolezni na Studencu pri Ljubljani. Zgradil se bo nov paviljon za moške bolnike. Banaki upravi je ministrstvo v to svrhu nakazalo 2 milijona dinarjev. Paviljon bo zgrajen še letos. Načrti so že izdelani.

Ukinitev ladijskega prometa Beograd—Zemun

Beograd, 29. julija o. Vse do zadnjega so skrbele za promet med Beogradom in Zemunom lokalne ladje Rečne plovbe. Ko pa je bil dograjen novi most, po katerem vozijo avtobusi in tramvaji, se je pričel promet po reki zelo krčiti in zadnje dni je popolnoma zastal. Direkcija Rečne plovbe je zato odredila, da se s 1. avgustom lokalni promet Beograd—Zemun popolnoma ukine.

Selitveni stroški za upokojence

Beograd, 29. julija. AA. Finančni minister je izdal sklep, na se upokojenecem, ki se upokoji po končanih polnih letih službe, kakor tudi njihovim rodbinam za primer njihove smrti izplačajo stroški za selitev iz kraja upokojitve v kraj stalnega prebivanja iz kredita, ki je v proračunu državnih izdatkov za leto 1936/37 določen posebej v vsakem posameznem resoru za izplačilo selitvenih stroškov pri premestitvah po službeni potrebi. Zato bo pooblaščen naredbodavec, ko izroči tak upokojenec ministrstvu, čegar uslužbenec je bil do upokojitve, pravičen račun selitvenih stroškov, odredil izplačilo pristojni blagajni iz odprtega kredita proračunske partije in pozicije, ki je določena za povračilo selitvenih stroškov pri službenih premestitvah v dotičnem resoru.

Žrebanje olimpijskega waterpola

Berlin, 29. julija. d. Včeraj se je vršilo žrebanje olimpijskih plavalnih konkuren, ki je trajalo skoraj šest ur, ker so se pojavile razne diference v prijavih. V waterpolu turnirju so bile prijavljene države razdeljene v štiri skupine. Jugoslavija je prišla v dokaj težko skupino.

Izžrebane skupine so: 1. skupina: Belgija, Urugvaj, Nizozemska, Amerika. 2. skupina: Madžarska, Jugoslavija, Malta, Anglija. 3. skupina: Nemčija, Češkoslovaška, Francija, Japonska. 4. skupina: Švedska, Avstrija, Islandija, Švica.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Vedro in toplo vreme vlada po vsej državi, v severnih krajih je nekoliko oblačno. Dežja ni bilo nikjer. Minimalna temperatura Mrzle Vodiče 10, maksimalna Mostar 42 stopinj. Zemunska vremenska napoved: Prevladovalo bo vedro vreme z nekoliko oblaki v severnih krajih. Ponekod so mogoče krajevne nevihte. Sonce vzhaja ob 4.21 in zahaja ob 19.07.

Zagrebska vremenska napoved za danes: Precej vedro, pozneje ponekod bolj oblačno, eventualno tudi deževje.

Dunajska vremenska napoved: Ponoči se bo zapadni zrak še bolj razširil, v splošnem nejasno, hladno, v severnih Alpah deževno vreme.



letni vročini
hladi vašo
kožo.....

Hofers praska

VELIKI OMOT din 8.-

se oglašilo v Birkovi gostilni, kjer dobijo nove zvonice in pol litra cvička za 6 Din.

ka. Vesela vest za delavstvo drž. smodnišnice. Te dni so bile urejene vse formalnosti, poizvedbe in pogajanja glede pokojniškega sklada delavcev kamniške smodnišnice, tako da bo načet predložiti že na prihodnji seji ministrskemu svetu. S tem bo končala, na borta, ki jo že od leta 1923. sem vodi delavstvo za dosego svojih pravic.

Iz Ptuja

— Lovska sreča. V nedeljo je dentist g. Rudi Reich v revirju g. Writza v Zetah ustrelil divjega prašiča, ki je tehtal 110 kg.

— Spet nesreča pri mlatincl. V zad-

njih dnevi smo imeli v naši okolici že več nesreč pri mlatincl. Te dni je 24letni posestnikov sin Drevenšek Anton iz Zg. Pletarja pri posestniku Zafosniku Antonu prišel z levico v mlatincl stroj, ki mu je roko popolnoma zmečkal. Prišel je so ga v bolnišnico.

— Podnajemnik jo je okradel. Gostilničarka v Narodnem domu Rozalija Dostolova je prijavila policiji, da ji je iz sobe, ki jo je imel v podnajemu, odnesel bivši trgovec in zdaj brezposelnik Kokot Mihael razno manufakturno blago. Policija je Kokota aretirala in doznala, da je aretiranec blago razprodal po mestu in okolici. Izročili so ga sodišču.

S P O R T

Informativni sestanek SK Ljubljane

V kletni dvorani hotela Miklič je v torek večer otvoril predsednik SK Ljubljane g. Soss sestanek članstva in prijateljev našega novega kluba. Udeležba bi lahko bila nekaj močnejša, kar je predsednik ugotovil, naglašujoč, da je sportna Ljubljana zaspala, tako da je tudi najbolj aktuelni sportni problemi ne morejo vzdržati. Za naš reprezentativni sportni klub so nastali težavni problemi, ki jih mora v najkrajšem času rešiti. Gre za vprašanje udeležbe kluba v državnem prvenstvu in jugoslovenskem pokalnem tekmovalstvu. S tem v zvezi je treba rešiti vprašanje, ali naj se klub zadovolji s skromnejšo vlogo neznatnega provincialnega sportnega kluba, ali pa naj se postavi ob bok Zagrebu in Beogradu. Uspeh finančne akcije novega kluba je bil zelo optimistično proračunan, toda akcija ni dala pričakovane rezultata, tako da okrnjeni upravni odbor kluba ni kos nalogam, ki se mu vsak dan postavljajo. Zato je sklenil stopiti pred širši forum. Vabi vse sportnike, ki se zanimajo za usodo našega nogometa, naj pridejo za delo v klub. Do sedaj je vladala v odboru najlepša sloga neglede na prejšnjo klubsko pripadnost posameznih odbornikov.

G. Kralj je nato očitno finančni položaj kluba. Mesečni stroški se sučejo okoli 7000 Din. Eventualne ligine tekme bodo v Ljubljani vrtele okoli 54.000 Din. stroški potovanja na povratne tekme so proračunani na oca 48.000 Din. Prispevki starešinske akcije s članarino vržejo mesečno okoli 3000 Din. tako da je treba najti virov za kritje skoro 4.000 Din mesečno. Ljubljana ni mogla do sedaj zainteresirati občinstva za svoje delo in za svoj napredek, ker ni imela prilike za to. Znanja intransigentnost Zagreba napram Ljubljani in letošnjemu državnemu prvenstvu je oropala klub najlepših terminov, da ni mogel ničesar prirediti. Za pri-

Prvak dunajske profesionalne lige, Admira

bo gostoval v Ljubljani v torek 2. avgusta proti SK Ljubljani. Tekma bo ob nočni razsvetljavi in se bo pričela ob 20. na igrišču SK Primorja. Za nastop dunajskega prvaka je v Ljubljani in po deželi že zdaj veliko zanimanje in bo prva nočna tekma v velikem stilu prav gotovo mnogostevilno posetena.

Mednarodni table tenis turnir na Bledu

Ilirija je letos že četrto leto priredila svoj veliki mednarodni table tenis turnir na Bledu, katerega visoki pokrovitelji je kraljevič Andrej. Sodelovalo je nad 60 tekmovalcev, vendar je bila zasedba kvantitativno nekoliko slabša kot prejšnja leta.

Single gospodov za prvenstvo Bleda 1936 in prehodni pokal Ilirije: 1. Weissbacher Oto (Ilirija), 2. Marinko (ZKD), 3. Žiža in 4. Nagy (oba Ilirija). Weissbacher je prišel v finalu z zmago nad Ebnerjem (Trst) 3:1. Marinko je premagal Dernovška (Ilirija) 3:0, Žiža je z rezultatom 3:0 odpravil Kohna (Makabi), Nagy pa se je plasiral z zmago nad lanskim zmagovalcem Steinom 3:1. Borba med finalistami je bila izredno ogorčena in so bili rezultati zelo tesni. Favorit, državni prvak Marinko je prvič startal za nove zagrebške barve, toda ne preveč srečno, kajti Weissbacher ga je z lepo in premišljeno igro v petem setu prisilil na poraz. Podrobni rezultati: Weissbacher:Marinko 3:2, Žiža:Nagy 3:2, Marinko:Žiža 3:2, Weissbacher:Nagy 3:2, Marinko:Nagy 3:1, Weissbacher:Žiža 3:1.

Moštva: 1. Ilirija (v postavi Weissbacher, Nagy, Dernovšek, Žiža), 2. ZKD kraljevič Marije (Zagreb) v postavi Marinko, Stein, Kelemen; 3. Makabi (Osijek); 4. TTK (Zagreb). V tej disciplini je moštvo državnega prvaka brez velike konkurence sigurno zmagovalo. Finalna borba se je vršila med Ilirijo, ki je po prejšnjem rezultatu premagala Makabijo. Tudi v finalu je Ilirija gladko zmagovala s 3:0 in si s tem priborila prvenstvo. Weissbacher je porazil Marinko 2:1, Nagy Stein 2:0 in tudi double, v katerem je Ilirija nastopila z rezervnim parom, je šel v njeno korist, Weissbacher:Dernovšek:Marinko:Stein 2:1.

Double gospodov: 1. Weissbacher:Dernovšek 2, Nagy:Žiža (oba para Ilirija), 3. in 4. Marinko:Stein in Ebner:Kelemen. Ta točka je potekala brez finalne partije. Ker je Žiža odstopil, je moral njegov partner predati partijo brez boja, s čimer je dobil letošnji blejski turnir tudi v double nove zmagovalce. V semifinalu so izločili Weissbacher:Dernovšek par Marinko:Stein, Žiža in Nagy pa dvojico Kelemen:Ebner z istim rezultatom 3:0.

Mixed Double: Molnar:Nagy:Mariceva:Ettinger 2:0, Mariceva:Ettinger:Kohenova:Kohen 2:1.

Single juniorjev: 1. Salom (Makabi, Osijek) 2. Ebner (Trst), 3. in 4. Dernovšek (Ilirija) in Kohn (Makabi, Osijek). Naši juniorji tokrat niso bili uspešni. Smerdu je izgubil proti izbornemu Salomu že v prvem kolu, potem pa je istemu v pol finalu podlegel tudi Dernovšek.

Single dam: 1. Kohen Jelena (Beograd), 2. z istim številom točk Katka Molnar (Bled), Löwy Lilly (Berlin) in Sever Pia (Ljubljana). Dame so tekmovala na točke ter so bile njihove moči popolnoma izenačene.

jateljske tekme zagrebških klubov ni bilo mogoče dobiti, tekme z inozemskimi klubi pa so tvegane. Klub je sedaj pozval dunajsko Admiro, takoj za njo bo prišla na vrsto Vienna. Od odziva sportne publike bo odvisno, ali se bo dalo nadaljevati s takim sporedom. Brez težkih tekem pa moštva ne bo mogoče spraviti na solidno višino. Analiziral je nato podrobno finančni efekt tekme z Bskom; utržek je znašal 17.960 Din, režija tekme je stala 9.280 Din, tako da je bila prireditev obremenjena s 52%. Večina sportnikov, ki so stali prej obema sekijskima ob strani, se je umaknila, in če vprašate za razlog, odgovorjajo: najprej pokažite uspehe, pa bomo pristopili. To se pa pravi začeti zidati stavbo s streho! Predložil je končno resolucijo, ki so jo prisotni z navdušenjem sprejeli in v kateri se odločno protestira proti zagrebškim spletkam, dalje se izraža zahteva, da se Ljubljana brezpogojno uvrsti v državno ligo in se naposled izraža zahvala prvaku Jugoslavije, Bsku, za korekten nastop v zaščito interesov SK Ljubljane, katere sportno mislo v Sloveniji je Bsk pravilno razumel.

O odnošajih slovenskega nogometa napram zagrebškemu je govoril nato g. Kurek, ki je zameril g. Bergerju njegov afonit proti sportni Ljubljani. Govorili so še gg. Čamerik, ki je želel, da bi se v klubu zbrali vsi sportni delavci, ki so dolga leta dela žrtvovali za razvoj našega sporta, inž. Bartl, ki je podajal smernice za podrobno organizatorično delo v klubu, dr. Kuhelj, ki je pozdravil nastanek kluba, češ, da se je z njim ustvarilo v slovenskem nogometnem sportu nekaj zdravega in bo treba klub le finančno podpreti, da bodo imeli Slovenci naposled dostojno zastopstvo v nogometnem sportu. Prav tako so se v pozitivnem smislu govorili gg. Sitar, Ilvar, Wolf, Nahtigal, Mehle, nakar je predsednik uspešno zborovanje zaključil.

(Ilirija), 2. Šiška (Ljubljana), 3. in 4. Groselj (Ilirija) in Jankovič (Beograd). V finalu je premagal Dernovšek Šiško z rezultatom 6:0-51.

V nekaj vrstah

Tekmovalje za Davisov pokal, ki je zaradi lepših uspehov naših igralcev vzbudilo zlasti v naši državi veliko zanimanje, je končano. V torek popoldne se je vršila zadnja single igra med Angležem Perryjem in Avstralcem Crawfordom. Perry je lahko zmagal svojega nasprotnika 6 : 2, 6 : 3, 6 : 3. Končno stanje dvoboja je 3 : 2. Davisov pokal je torej ostal v Londonu. V mednarodnem teniskem dvoboju med našo državo in Madžarsko dosežaj nismo imeli prevelike sreče. Madžari so si priborili že tretjo točko s tem, da je Pete porazil Mititica 6 : 0, 6 : 3, 4 : 6, 6 : 1. Po treh porazih našega moštva sta šele nastopila Punčec in Palada v double igri proti paru Dallos-Ferencz. Ker je vladala velika vročina, se je igra pričela šele ob 18. a se zaradi mraka ni mogla končati in je bila pri stanju 3 : 6, 6 : 4, 6 : 4, 4 : 6 prekinjena.

V nedeljo se je vršila v Ljubljani zadnja prvenstvena hazenska tekma med jesskim Gorenjem in ljubljanskim Jadranom. Jadran, ki je nastopil precej oslavljen — manjkale so odlični napadalci Smuc I in II ter dobra vratarica Babinek, je bil porazen z 2 : 3 (1 : 0). V splošnem je imela domača družina več od igre, kar dokazuje razmerje kotov 8 : 1.

Prošlo nedeljo se je v Trbovljah vršila pokalna tekma med Amaterjem in Retjem. Obe moštvi sta nastopili z nekaterimi rezervami. Zmagal je Amater s 3 : 0. Prihodnje nedeljo bo zadnja pokalna tekma med Daskom in Amaterjem. Ob 14. nastopijo juniorji, ob 15. rezervi in ob 17. prvi moštvi imenovanih klubov.

Dask iz Trbovelj je v nedeljo gostoval na brztoturnirju v Radečah, ki je dal naslednje rezultate: Dask : Radeče 1 : 0, Dask : Trbovlje 2 : 1, Radeče : Trbovlje 3 : 1.

Službeno iz poverjenstva SOLNP Trbovlje. Za nedeljo se delegirajo za juniorekmo tekmo Jelen, za tekmo rezerv Puntar, za glavno tekmo pa bo delegiral sodnika SO Ljubljana, V Zagorju bo sodil predtekmo Marn, za glavno tekmo delegira sodnika SO. Klubi se naprošajo, da javijo starejše bivše igralce za stranske sodnike, ki bodo za to dobili od LNP proste vstopnice za tekme na ozemlju SOLNP Trbovlje. Klubi naj javijo tudi nove sodniške kandidate, ki bi imeli smisla in sposobnosti za vodstvo tekem.

SK Ljubljana. Danes od 17.30 naprej obvezen trening prve skupine. Igra se na dva gola. Ob 20. seja tehničnega odseka v tajništvo. Ob 21. naj pridejo v tajništvo igralci, ki so igrali v Beogradu proti BSK.

SK Mars. Danes ob 18. strogo obvezen trening za vse igrače, posebno za juniore. V nedeljo igra juniorsko moštvo v Mariboru. Po treningu se določi postava in bodo izdana navodila za odhod. Šerčer Pučko sigurno. Vsi igralci naj prinesejo opremo na trening. Pogačar naj se javi pri tajniku.

Gospodarstvo

Možnost trgovinskega provizorija z Italijo

Kakor smo že včeraj poročali, smatra italijanska vlada po poročilih iz Rima, da so vse trgovinske pogodbe skupaj s kulirinskimi sporazumi nasproti sankcijskim državam izgubile veljavo, tako da je v brezpogodbenem stanju z vsemi sankcijskimi državami. Po ukinjenju sankcij dne 15. julija tudi ni nič ukrenila za normalizacijo trgovinskih odnosov s temi državami. Vse, kar je doslej Italija napravila, je to, da je o priliki uvedbe popolne uvozne kontrole določila, da je uvoz iz sankcijskih držav dovoljen le s predhodnim dovoljenjem pristojnega ministrstva. kar pomeni faktično, da lahko omenogodi skoraj ves uvoz iz držav, ki so se udeležile sankcij.

Po informacijah beograjske »Politike« obstaja v Rimu glede trgovinskih odnosov z Jugoslavijo razpoloženje, da italijanska vlada sklene z našo državo nekaj carinskih provizorij do sklenitve nove trgovinske pogodbe. Pogajanja za to novo pogodbo pa ne bodo mogoča pred letošnjo jesenjo, morda se bodo pričela šele decembra. Vsekakor Italija nima namena obnoviti trgovinskih odnosov na bazi prejšnjih pogodb. Njena osnovna zahteva je, da se v bodoče zunanja trgovina vrši na bazi kompenzacij. To pomeni, da bo dovoljevala uvoz samo v mejah možnosti

plačila z italijanskim izvozom. Razvoj naše trgovine z Italijo je že pred uvedbo sankcij kazal, da ne moremo več računati s trgovinskim prometom v starem obsegu, saj je Italija že pred uvedbo sankcij znatno povečala uvoz iz Avstrije in Madžarske, zlasti pri lesu in živini. Izgubo italijanskega tržišča smo v znatnem delu nadoknadili s povečanjem našega izvoza v Nemčijo, Madžarsko, Anglijo, Francijo in v levantske države, po novi pogodbi pa se bo znatno dvignil tudi izvoz v Španijo. Sankcije so samo pospešile preorientacijo našega izvoza, do katere bi itak prišlo. Obseg bodočih trgovine z Italijo se bo mordal gibal le na višini 20 do 30% prejšnje vrednosti. Treba je tudi upoštevati, da se je ves italijanski uvoz hudo skril, ker Italija ne more v večjem obsegu izvažati in deficita od večjega uvoza ne more poravnati z oddajo zlata ali deviz. Od zmanjšane obsega trgovine z Italijo pa seveda ne bomo imeli škode samo mi, temveč bo enako škodo imela tudi Italija. Če bo Italija hotela izvažati svoje blago, bo morala pravi zaradi principa kompenzacij pristati tudi na povečanje uvoza, danes pa je bolj kakor kdaj prej navezana na to, da poveča svoj izvoz, ne samo v nesankcijske, temveč predvsem v sankcijske države.

Suzor daje Beogradu 25 milijonov posojila

Ravnateljstvo Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu je na svoji zadnji seji dne 24. julija razpravljalo tudi o prošnji beograjske občine za posojilo v višini 25 milijonov Din. Ravnateljstvo je na osnovi pravilnika o dajanju dolgoročnih hipotekarnih posojil državi, mestom in občinam sklenilo izplačati mestnemu poglavarstvu v Beogradu posojilo v zaproseni višini 25 milijonov Din. Posojilo se daje na 30 let s 6% obrestmi, ki čemur je treba pribiti državne in samoupravne davke, doklade in takse, ki obremenjujejo to posojilo in so v zvezi s tem pravnim poslom. Pred izplačilom posojila mora beograjska občina zemljiško-knjižno izvesti za stvarno pravico osrednjega urada na nepremičnine beograjske občine. Vrh tega bo beograjska občina priznala Suzorju tudi zastavno pravico na dohodke, ki služijo za plačilo anuitet. Iz posojila bo beograjska občina zgradila pet osnovnih šol in razširila dve taki šoli. Doprčila in opremila bo dečje zavetišče, nadalje bo zgradila zdravstveno ambulanco in mrtvašnico.

Nimamo nič proti temu, če Osrednji urad daje tako posojilo beograjski občini, vendar smo mnenja, da bi bilo treba pri dodeljevanju takih posojil upoštevati, od kje se stekajo denarna sredstva Suzorja, ki jih nalaga v posojila. Če vzamemo za osnovo dohodke posameznih okrožnih uradov, potem bi imela Zagreb in Ljubljana pravico do enakega posojila pri Suzorju kakor Beograd.

V lanskem letu so znašali predpisani bolniški prispevki (po odbitku odpisov in povračil) pri beograjskem okrožnem uradu

37,4 milijona Din, pri zagrebškem 35,6 milijona Din in pri ljubljanskem celo 38,1 milijona Din, nezdolgi prispevki pa pri beograjskem uradu 8,3 milijona Din, pri zagrebškem 6,7 milijona in pri ljubljanskem 9,0 milijona Din. Ljubljanski urad je torej po dohodkih najmočnejši in bi imela torej Ljubljana odnosno Slovenija pravico do prav tako velikega posojila, kakor okoliš beograjskega okrožnega urada. Dejansko pa bi morala imeti Ljubljana prednost, kajti Beograd in Zagreb sta dobila že prav znatna posojila pri Državni hipotekarni banki, dočim se ljubljanska občina že dve leti trudi, da bi dobila od Državne hipotekarne banke večje posojilo za konverzijo dolgov pri Mestni hranilnici, kar bi omogočilo vzpostaviti likvidnost pri tem zavodu. Če bi ljubljanska občina lahko še dobila od Suzorja 20 milijonov Din posojila, potem bi se vprašanje Mestne hranilnice znatno olajšalo, saj bi mestna občina plačala za tako posojilo le 6% obresti, t. j. manj nego pri Državni hipotekarni banki, obenem pa bi lahko to posojilo amortizirala v 30 letih, dočim znaša amortizacijska doba pri Državni hipotekarni banki največ 10 let.

Kolikar nam je znano, je ljubljanska mestna občina doslej prejela od Suzorja le posojilo v višini 4 milijonov Din za dograditev bežigradske šole. Bojimo se, da bodo s tem posojilom beograjski občini razpoložljiva sredstva Suzorja za posojila več ali manj izčrpana, tako da bo Ljubljana, ki ne najde dovolj razumevanja za svoje kreditne potrebe pri državnih ustanovah, sedaj še prikrajšana glede možnosti najetja posojila pri Suzorju.

Gospodarske vesti

— Novi veliki potniški vagoni za naše železnice. Naše državne železnice so lani rešile nujno vprašanje povečanja voznega parka za 27 novih štiriosnih Pullmanovih vagonov za mednarodni promet z brzo vlakom. Generalna direkcija je že lani v jeseni sklenila pogodbo, in sicer za 10 takih vagonov s Prvo jugoslovensko tvornico vagonov, strojev in mostov v Brodu in za 17 takih vagonov z Zvezno nemških tvornic vagonov. Skupaj bodo ti vagoni stali 40 milijonov Din, tako da znaša povprečno cena posameznega vagona poludrugi milijon dinarjev. Novi vagoni bodo najmoderneje opremljeni, kakor to zahteva mednarodni promet. Sedanjí naši vagoni, ki so bili v prometu na mednarodnih linijah, nam niso delali mnogo časti in bodo sedaj uporabljani zgolj na domačih progah, kjer pa bo uvrstitve teh vagonov prav tako pomenila zboljšanje, saj imamo na domačih progah v prometu večinoma samo stare vagonce, ki ne ustrezajo več današnjim zahtevam. Novi vagoni bodo dolgi 22,5 m, dočim je doslej znašala dolžina največjih naših vagonov 19,5 m. Pri vagonih, ki se izdelujejo v Brodu, bo I. razred izdelan iz mahagonovega lesa, II. razred iz orehovine, III. razred pa iz hrastovega furnirja. Fotelji bodo v I. razredu tapacirani s svilnim plišem, v II. razredu pa z običajnim plišem. Kurjava bo parna in električna. Po pogodbi je te dni nemška tvornica Linke Hoffmann izročila že prvo partijo naročenih vagonov, in sicer 10 vagonov. Ti vagoni so bili preizkušeni zadnje dni na progi Beograd - Zagreb. Ostalih 7 vagonov bo nemška tvornica izdelala v nekaj mesecih. Brodska tvornica, ki je dobila naročilo nekoliko kasneje, bo izvršila vagono do jeseni.

— Industrija aeroplanskih motorjev v Rakovici zvišuje glavnico na 45 milijonov Din. Iz Beograda poročajo, da je trgovinski minister odobril sklep izrednega zbora delniške družbe »Industrija aeroplanskih motorjev« v Rakovici glede zvišanja delniške glavnice od 15 na 45 milijonov Din. Ta družba je bila ustanovljena leta 1928. z udeležbo francoskega kapitala.

— Povišanje glavnice. Družba Julio Meinl, d. d. je sklenila zvišanje delniške glavnice od sedanjih 4 na 10 milijonov Din, in sicer z izdajo novih delnic po 2000 Din. Obenem bo družba zamenjala stare delnice v razmerju 20 starih delnic po 100 Din za eno novo po 2000 Din.

— Nove delniške družbe. Trgovinski minister je odobril ustanovitev delniške družbe Nikola Momčilović d. d. v Beogradu, ki se bo bavila z nakupom in prodajo premoga in premogovnih proizvodov in bo prevzemala trgovska zastopstva (glavnica 1 milijon Din). — Nadalje je trgovinski minister odobril ustanovitev delniške družbe General Technic Company, trgovačka a. d. s sedežem v Beogradu. Družba se bo bavila s prodajo elektrotehničnih, predmetov, strojev, motorjev, predmetov za radio, fotografskih predmetov, galanterijo in kovinskih predmetov (glavnica 1 milijon Din). — V Londonu je bila ustanovljena družba »Jugoslavia Mining Syndicate« z glavnico 21.000 funtov (5 milijonov Din). Namen družbe je, da prevzame rudarske koncesije, zlasti v Jozini Srbiji.

Borze

29. julija

Na ljubljanski borzi kaže med officialnimi tečajji malenkostno okrepitev deviza Newyork. V privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.73, dočim so angleški funti notirali 238 — 238,50. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.6850 in v angleških funtih po 238, dočim so se grški bosi nudili po 29,50. Nemški klirinški tečaj so se trgovali v Ljubljani po 13,76, v Beogradu po 13,6633 in v Zagrebu po 13,69 odnosno za 15. avgust po 13,65, za konec septembra pa je bilo povpraševanje po 13,50. Italijanske lire so se v privatnem kliringu v Beogradu trgovale po 3,18.

Na zagrebškem efektornem tržišču je bil promet v Vojni škodi po 361 (v Beogradu po 363,50). V ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov, razen v delnicah PAB, ki so bile zaključene po 233 (v Beogradu po 232).

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2960,65—2975,25, Berlin 1750,63—1764,51, Bruselj 434,18—439,24, Curih 1424,22—1431,29, London 218,12—220,18, Newyork 4322,52—4358,83, Pariz 287,95—289,39, Praga 180,41—181,51.

Curih. Beograd 7, Pariz 20,2150, London 15,3575, Newyork 306, Bruselj 51,61, Milan 24,15, Amsterdam 207,90, Berlin 123,05, Dunaj 57,20, Stockholm 79,1750, Oslo 77,1750, København 68,55, Praga 12,66, Varšava 57,70, Budimpešta 60,50, Atene 2,90, Bukarešta 2,50.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 361—363, za sept. 363 den., 4% agrarni za 49 bl., 6% beguške 67 bl., 7% invest. 83 den., 7% stabiliz. 83—83,25, 7% Drž. hip. banka 86 den., 7% Blair 73—73,50, 8% Blair 83—84; delnice: PAB 233—233,50, Trboveljska 125—135, Sečerana Osejak 185 bl.

Beograd. Vojna škoda 363,50—365 (363,50), 6% beguške 68,85—79 (69), 7% invest. 83,25 den., 7% stabiliz. 83 den., 7% Blair 73,50—73,65 (73,65), PAB 231,50—233 (232).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 29. julija. Začetni tečajji: pšenica: za sept. 107,875, za dec. 108,375; koruza: za sept. 91,75, za dec. 84,25.

+ Winnipeg, 29. julija. Začetni tečajji: pšenica: za julij 97,125, za okt. 96,875, za dec. 96,375.

+ Novosadska blagovna borza (29. t. m.)

Tendence nespremenjena. Pšenica (cena Prizada): potiska, šlep, 79 kg, 2% 127,50 — 128,50; gornjebaška in gornjebanjska, 79 kg, 2% 122,50; baška in banatska, 79 kg, 2% 120,50; sremska in slavonska, 78 kg, 2% 114,50. Rž: baška nova 90 — 92,50. Ječmen: baški in sremski novi, 64 kg 79 — 81, Oves: baški, sremski in slavonski 100 — 102. Koruza: baška in banatska 97 — 98. Moka: baška, sremska, slavonska in banatska »0g« in »0gg« 195 — 205; »2« 175 — 185; »5« 155 — 165; »6« 135 — 145; »7« 115 — 125; »8« 100 — 102,50. Otrubi: baški, sremski in banatski 77 — 79.

+ Budimpeštanska termična borza (29. t. m.). Tendence prijazna. Koruza: za avg. 12,70 — 12,72, za sept. 12,44 — 12,46, za maj 11,16 — 11,18.

BOMBAZ

+ Liverpool, 28. julija. Tendence mirna. Zaključni tečajji: za julij 7,08 (prejšnji dan 7,17), za dec. 6,58 (6,66).

+ Newyork, 28. julija. Tendence komaj stalna. Zaključni tečajji: za avg. 12,88 (12,99), za dec. 12,23 (12,34).

Iz Julijske Krajine

Na meji pri Podpletah so karabinerji na zahtevo goriske policije pred dnevi ustavili 32letnega trgovca Franceta Kunstja iz Zirova. Bil je takoj aretiran in odveden v goriske zapore.

V gornji Šoški dolini se je zadnje dni pripetilo več nesreč, katerih žrtve so večina italijanski vojaški raznih polkov, ki so sedaj zbrani v Trenti krog Bovea in Kobarida. Blizu Loške Koritnice je padel v prepad neki alpinec. Bil je na mestu mrtve. Prepeljal se ga v Log, kjer je bil pokopan. V Vratih nad Lepeno se je smrtno ponesrečil neki drugi alpinec, ki je z nekaterimi tovariši plezal po manjši steni.

V Kamnem pri Kobaridu je vojaški tovarni avto, s katerim se je vozil manjši oddelek alpincev proti Kobaridu, povozil 51-letnega kmečkega posestnika Alojzija Kolofa. Nesrečna moža je pregledal občinski zdravnik, ki mu pa ni mogel več pomagati. Še istega dne je podlegel poškodbam. Kolof je zapustil ženo in 4 nedoročene otroke.

V Materiji se je zadnji ponedeljek popoldne smrtno ponesrečil 40-letni kmečki posestnik Jakob Polež. Mož je baš nakladal seno na voz, ko so voli nenadno potegnili, tako da je padel in si prebil lobanjo.

V Trstu je te dni prevzel posle novi prefekt dr. Bol Rebuta, ki je doslej kot prefekt že 10 let služboval v Parmi in Alessandriji. V obeh pokrajinah je imel fašistični prvak mnogo posla z nasprotniki režima, tako zlasti zadnja leta po deželi okrog Alessandrije. S svojim delovanjem si je pridobil zasluge za režim.

Kupuj domače blago!

A. KASSIG

SPECIALNA TRGOVINA UNIFORM

se je preselila

V NOVO UREJENE PROSTORE

na Miklošičevi cesti 17

(Palača Vzaemne posojilnice) v neposredni bližini glavnega kolodvora.

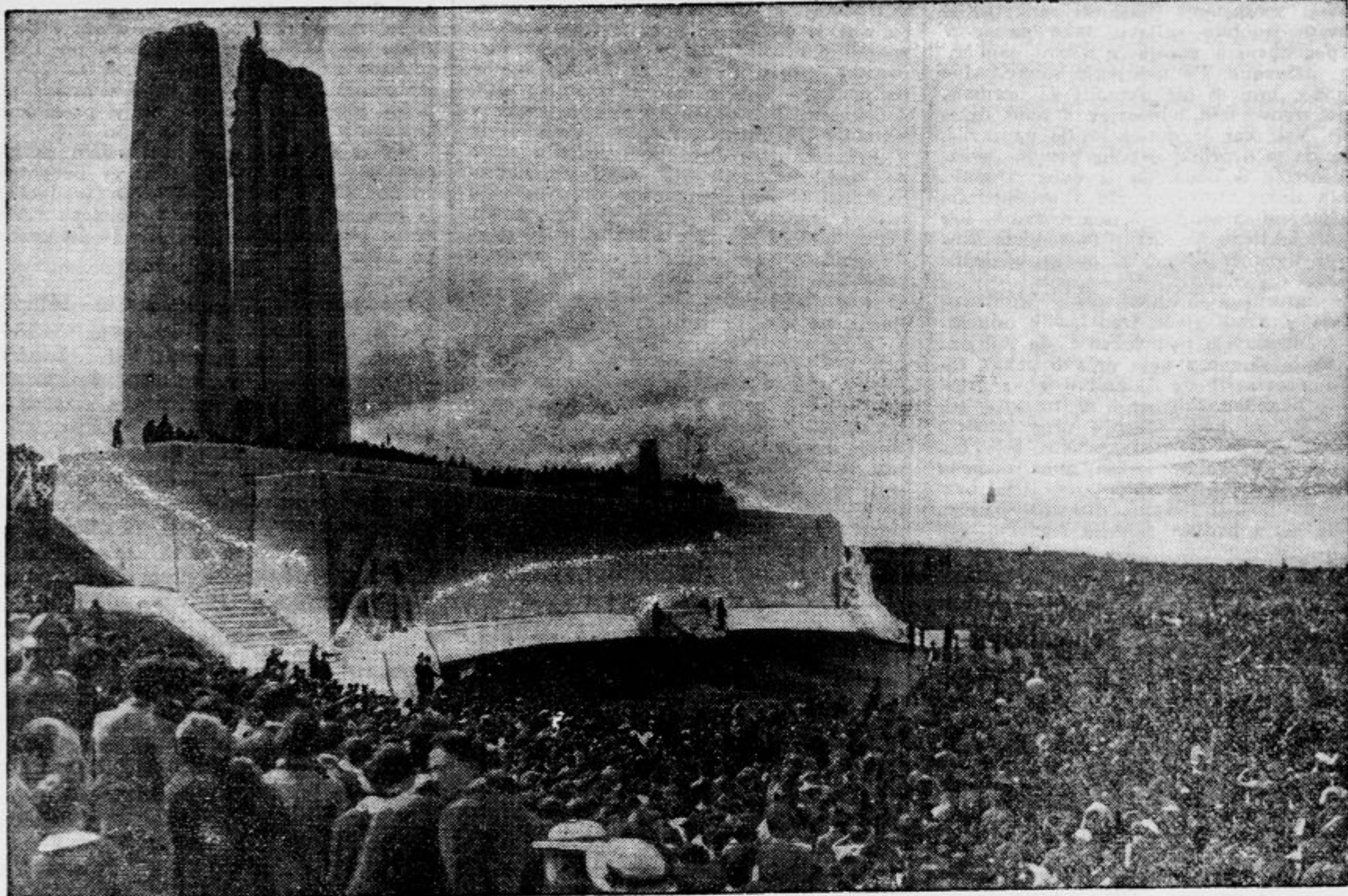
OGLEJTE SI NAŠO BOGATO ZALOGO VSAKOVSTNEGA BLAGA,

ČEPIĆ, ZNAKOV Itd.

Svečanosti v Vimyu

Spomenik 60.000 kanadskim žrtvam na francoski fronti

Spomenik, postavljen na odseku nekdanje fronte, ki je zdaj last kanadske države, je odkril kralj Edvard VIII. v prisotnosti predsednika francoske republike



Med svečanim odkritjem spomenika



Kralj Edvard VIII. pozdravlja predsednika Lebruna

Kakor smo že poročali med brzojavnimi vestmi, je v nedeljo odkril angleški kralj Edvard VIII. v severni Franciji veličasten kanadski vojni spomenik. Svečanosti, kateri so prisostvovali francoski, kanadski in angleški dostojanstveniki, se je udeležilo 100.000 ljudi, med njimi 6400 Kanadcev. Angleška Imperial Airways je dala v nedeljo zjutraj celo floto letal na razpolago za prevoz angleških udeležencev.

Poroka siamskih dvojčic

Pristna ameriška reklama in zaslužek

V Dallasu v državi Teksas je bila poroka, ki pomeni celo za Ameriko veliko senzacijo. Nevesta je bila Violet Hiltonova, ena izmed siamskih dvojčic, ženin pa ameriški saksofonist James Moore.

Poročni obred je bil v nogometnem stadionu razstavnega zemljišča v Dallasu. Ker so računali z velikim navalom radovednežev, so poskrbeli prireditelji te poroke za to, da so združili prijetno s koristnim in so pobirali dolar vstopnine za vsakega gledalca. Violet in Daisy Hiltonova sta, kakor znano, dvojčici, ki sta že od rojstva prirasčeni skupaj ob hrbtenici. Pred več nego dvema letoma je stopil James Moore v Violetino življenje. Bila je tako rekoč ljubezen na prvi pogled in oba sta sklenila, da se poročita. To ni bila lahka stvar, kajti država New York, kjer sta se seznanila, je odločno odklonila dovoljenje za to poroko.

Tako je potovala dvojica skozi ameriške države, a nikjer ni mogla dobiti takšnega dovoljenja. Šele v Teksasu niso imele oblasti ničesar proti tej nenavadni zakonski zvezi.

Poroka se je potem izvršila brez težav in prisostvovalo ji je nič manj nego 5000 gledalcev, ki so svojo radovednost plačali po dolarju. To je dovolj denarja, da si bo dvojica, oziroma trio lahko privoščil pošteno poročno potovanje. Kolikor je dal ta trio razumeti, postane Moore plesni drug siamskih dvojčic. Tudi Daisy Hiltonova se bo v kratkem poročila. Prvotni načrt je bil, da bi se izvršila dvojna poroka na isti dan, toda Daisin zaročenec, ki je artist, je pravkar na gostovanju in in se je morala taporoka preložiti na poznejši čas. Tako bo stvar tudi dvakrat nesla in bo še bolj rabila obema paroma za reklamo.

Operacija na morju

Na nemškem ribiškem parniku »Bayern«, ki se je mudil v norveških vodah, je težko obel nek član posadke. Ker zdravila, ki so jih imeli na krovu niso pomagala, so s pomočjo brezžične telegrafije iskali pomoči.

Brzjavko je ujel neki nemški potniški parnik, s katerim so se domenili, da se bodo sestali na visokem morju. Ko sta se ladji srečali, je odšel zdravnik s potniškega parnika na krov ribiške ladje in se je odločil za takojšnjo operacijo, ker se je bilo bolniku, ki je trpel za vnetjem na levem roki že začela zastrupljati kri. Tri ure po operaciji je bil pacient že izven nevarnosti.

Obsodba novinarja Schwerdtfegerja

Zaradi nerodnosti poljskega diplomatskega uradnika bo sedel do smrti v ječi

Kakor smo poročali, so v Berlinu obsodili časnika Walterja Schwerdtfegerja zavojo izdaje na dosmrtno ječo. Schwerdtfeger, 35-leten mož, je bil urednik »Berliner Börsenzeitung« in se je kot takšen udeleževal vsak dan zaupnih tiskovnih konferenc v ministristvu za propagando. O tem, kar so razpravljali na teh konferencah, je obveščal potem inozemske diplomate.

V splošnem so tiskovne politične instrukcije nemškega propagandnega ministristva značilne za metode narodno socialistične vladavine, toda ne posebno zanimive in važne. Kar se tiče njih zaupnosti pa je stvar takšna, da so krogi inozemske diplomacije v Berlinu stalno dobro informirani o tem, kar pride pri teh konferencah na tapet. Za državne tajnosti pri tem gotovo ne gre, ve-

činoma le za stvari, ki jih naj tisk iz državne oportunistične zamolči ali pa posebno poudari.

Prepis takšnih tiskovnih odredb propagandnega ministristva, ki ga je Schwerdtfeger izročil funkcionarju nekega inozemskega poslanstva, je prišel v roke nemške vlade, na kar je tajna policija preizkusila vse pisalne stroje časnika, ki so pripuščeni h konferenca in je ugotovila, da je Schwerdtfeger napravil ta prepis. Schwerdtfegerja so hoteli obsoditi na smrt, pa so ga končno obsodili le na dosmrtno ječo. Zanimivo je, da je tisti inozemski diplomat, po čigar nerodnosti je Schwerdtfegerjev prepis prišel v roke nemškimi oblastim, tiskovni ataše poljskega poslanstva. Ta ataše je bil med tem izločen iz diplomatske službe.

Kako rešimo utopljenca

Praktična navodila za prvo pomoč

Utopljenec umreže večinoma zavojo tega, ker jim vdere voda v dihala in onemogoči dihanje. Ko potegnemo utopljenca iz vode, bodi zato naša prva skrb, da mu spravimo vodo iz dihal.

Z obvezanim prstom mu najprvo očistimo usta in grlo sluze, blata in druge nesnage, razgaljeno gornje telo mu položimo tako na blazino, da tiči blazina pod želodcem in da je ponesrečenec obrnjen navzdol. S krepkim pritiskom na hrbet in z obračanjem telesa na levo in desno stran dosežemo, da se voda izteče iz pljuč in želodca. Postavljati utopljenca na glavo je nesmiselno. Ko smo to opravili, obrnemo utop-

ljenca na hrbet in pričnemo z umetnim dihanjem.

Cim prične ponesrečenec dihati, ga s suhimimi krpami krepko odrgnimo, da se ogreje. Po možnosti mu dajemo vročih pijač, ga ovijemo v toplo odejo in ga spravimo čim prej v posteljo, kjer ga ogrevajmo še posebej z ogrevalnimi steklenicami, vročimi opekami in podobnim. Pijače mu ne dajajmo, dokler je v nezavesti, ker se utegne ž njo šele prav zadušiti.

Kdor hoče rešiti človeka, ki se potaplja, naj se najprvo osvobodi vseh utelesujočih oblačil in naj ga zgrabi zadaj, da ne pride sam v nevarnost s tem, da bi se ga ponesrečenec nerodno oprijel.

S ŠPANSKE FRONTE

Odločitve, ki sta jo napovedali obe strani, še ni: krvava borba se nadaljuje

(Poročila o zadnjih dogodkih glej na prvi strani)



(Od zgoraj navzdol): Vladne čete korakajo na fronto. — Madridske ženske, prostovoljke Ljudske fronte. — Vladni prostovoljci v bojnem položaju v Barceloni.



General Capaz, eden izmed uporniških voditeljev, ki so ga ujeli in je zdaj zaprt v Madridu



Radenska
prirodna mineralna voda

VSAKEMU NI MOGOČE ITI V KOPALIŠČE V EN DAN
MORE VSAK ŽRTVOVATI DIN 100 — (20 DO 25 VELIKIH STE, KLENIC) TER MESEC DNI PI, TI MESTO DRUGE VODE NAŠO ZNAMENITO

RADENSKO
Z RDEČIMI SRČI

ZANE GREY:

BETTY ZANE

Zgodovinski roman iz ameriške revolucije

Med Izakovimi ljubljenci je bil tudi neki otavski mešanec, Tarhov daljni sorodnik. Ta Indijanec je bil star kakor svet; obraz mu je bil ves razbrzdani, zgrbančen in poln brazgotin, postava sključena in scvrknjena. Večino časa je prespal, a kdaj pa kdaj je oživel in jel pripovedovati o svojih bojnih dejanjih.

Ena njegovih najljubših zgodb je obravnavala vlogo, ki jo je igral ob dogodkih tistega usodnega in znamenitega 2. julija leta 1755., ko so Francozi in Indijanci pri Fortu Duquesnu pokladi generala Braddocka z njegovo angleško armado vred.

Stari glavar je opisoval, kako je Beauieu s svojimi Francozi in pet sto Indijancij pripravil Braddockovim četam zasedo, obkolil vojaše, iz sotesk, z drevoja in visoke trave streljati nanje ter obsul zmedene Angleže z neusmiljeno točo svinčenk, kako so se le-ti malik čredy prestrašenih ovac zgnatli pod drevjem, in kako so jih napadali pokončevali, ne da bi se bili vobče poskušili braniti.

Stari glavar je pripovedoval, da je bil petnajst let po tej bitki prišel v Kanóško naselbino, da bi videl velikega generala Georgea Washingtona, ki je poboval skozi tisti kraj. Povedal je Washingtonu,

33

kako se je boril v bitki na Braddockovih poljih, kako je ubil generala Braddocka, kako je nekaikrat streljal na Washingtona in ubil dva konja pod njim, in kako je nazadnje prišel do prepričanja, da varuje Washingtona sam Veliki duh, ki mu je namenil slavno prihodnost.

Majira je bilo indijansko ime za redkega in lepega ptica — belega žerjave — ki so ga Indijanci navadno imenovali bredeža. Tudi Tarhov materi in stari materi je bilo tako ime. Sedanja Majira je bila hči neke Francozinje, ki so jo bili Huronci še majhno deklico ujele, pozneje pa sprejeli v rod in omožili s Tarhom. Edini otrok iz tega zakona je bila Majira. Zrasla je v krasno žensko in v Detroitu in vseh kanadskih trdnjavah so jo poznali kot Tarhovo belo hčer.

Ob tistem času, ko so padli bratje Zani Huroncem v roke, je bilo Majiri šele pet let, in že v tej zgodnji dobi se je zbudilo tisto nagnjenje do Izaka Zana, ki ga je ohranila vse žive dni. Sedem let ji je bilo, ko so prišli iz Detroita ljudje, da bi odkupili brate, in ko je slišala, da hočejo Izaka vrniti svoicem je tolikanj žalovala, da se je Tarh uprl in za Izaka ni hotel vzeti odkupnine. Ko je postala Majira večja, se je izpremenilo njeno otroško nagnjenje do belega dečka v globoko ljubezen. Njena strast do Belega orla — takšno je bilo Izakovo huronsko ime — je bila že stara reč; vsi rodovi so jo poznali in že dolgo ni nihče več dvomil o njej. Nekateri deleverski in šonfiski vojščaki, ki se jim ni bilo posrečilo osvojiti Majirine ljubezni, so jo izprava zasramovali, ker je ljubila bledokožca. Vajen-

dotski vojščaki so jo vsi brez izjeme oboževali; če bi jim bila zapovedala, bi se bili zapodili naravnost v peklenško žrelo; žalitve, ki so zadevale knežno, so zbujale njihov srd, in oprali so jih s krvjo. Poslej se ni nihče več upal zasmehovati Majire.

Tisto pomlad po Izakovem novem ujetju se mu je pripetila zelo huda neizgoda. Pri neki tekmi v indijanskem žoganju je Rdeči lisjak, vajendotski vojščak, ki je bil dolgo časa brezupno zaljubljen v Majiro in je Izaka iz vsega srca sovražil, porabil priliko, da se mu je maščeval. Rdeči lisjak, uren tekač, se je kosal z Izakom za čast tistega dne; ko je pa nazadnje podlegel, se je dal zanesti ljubosumni besnosti in je s svojim tolkačem strahovito udaril Izaka po glavi.

Po naključju je udarec samo s strani zadel glavo, drugače bi bilo Izakovega življenja pri tisti priči konec. Tako je odnesel samo globoko prasko. Indijanci so ga spravili v njegovo kočjo in sklicali vse vrače rodu.

Ko se je Izak spet zavedel, je poslal po Majiro in jo poprosil, naj ne kaznuje Rdečega lisjaka. Vedel je, da bi to samo povečalo njegove težave; po drugi strani bi pa napravilo na Indijance kar najugodnejši vtis, če bi rešil življenje tistemu, ki ga je bil tako strahopetno napadel. Njegove prošnje so bile zaman, kajti Majira je bila vsa ogorčena in je rekla, da bo moral Rdeči lisjak, ki je bil pobegnul, z glavo plačati svoj neosnovani napad, če se kedaj vrne. Izak je vedel, da bo ostala Majira zvesta svoji besedi. Vsako jutro se je bal, da mu ne bi stara skvó, ki mu je pripravljala jed, prinesla novice, da

so nasprotnika ubili. Rdeči lisjak je bil pri tovariših priljubljen, in mnogo jih je bilo, ki so menili, da udarec, s katerim je ramil Izaka, ni bil nalašč zadan. Toda Izak si je zaman belil glavo, zakaj Rdečega lisjaka ni bilo nazaj niti ni bilo moči zvedeti, kje se skriva.

V tistem času, ko se mu je rana počasi celila, je Izak resnično vzljubil indijansko dekle. Toli globoko potnost je kazala prve dni po ranitvi, in toli blazena je bila njena radost, ko je nevarnost minila, da je navdalo Izaka globoko strmenje. Stregla mu je z drhtečo skrbjo; kadar mu je izmivala in obvezovala rano, je bil vsak dotik njenih rok nežno milovanje; z rahlim glasom mu je tiho prepevala huronske ljubezenske pesmi. Dnevi so minevali, in nazadnje je bil Izak spet čil in zdrav. Nekega dne, ko je bil zrak poln toplega poletnega diha, sta se Majira in Izak izprehajala ob bregu reke.

»Spet si žalosten,« je rekla Majira.

»Po domu se mi toži. Rad bi videl svoje ljudi. Majira pravo ime si mi dala. Orel ne more biti srečen, ako ni prost.«

»Orel je lahko srečen s svojo družico. In kdo živi bolj prosto od Huronca?«

»Že dolgo je, Majira, kar sem govoril s teboj o svojih prostosti. Ali me boš kdaj izpustila? Ali naj se spet izpostavljam strašnim nevarnostim bega? Večino ne morem tukaj živeti. Nekega dne me bodo pri poskusu bega ubili, in potem si svoje trdosrčnosti ne boš mogla odpustiti, če me resnično lučiš.«

Kulturni pregled

Iz češke revialne književnosti

»Listy pro umění a kritiku«.

Češka literatura za čudo nima velikih, vidičnih, reprezentativnih literarnih revij, kakor v Franciji na pr. »Nouvelle Revue Française«. To kajpada ne pomeni, da bi bila češka revialna književnost siromašna; narobe; zdi se, da prav obilje ne dopušča visoke rasti posameznih revij. Res je, »Lumir« izhaja — prav tako kakor naš »Ljubljanski Zvon« — že dolga desetletja in ima nesporno mesto v češki literarni zgodovini, toda v sodobnosti je njegov vpliv in pomen znatno manjši. Za sodobnost je značilno, da revije vzhajajo in zahajajo in da je njih pot od vzhoda do zahoda po navadi kratka. Literarne revije niso več predstaviteljice celotne narodne književnosti, marveč glasila generacij ali posameznih struj v teh generacijah; v posameznem primeru (na pr. »Saldův zápisník«) so celo glasila močnih osebnosti. Mimo tega obstoji dolga vrsta manjših revij in listov, kjer se predvsem izživljajo literarni začelniki. V vseh dnevnikih je dobro zastopan fejtón, celo lirika je v dnevnikih vsakdanji pojav; za splošna literarna vprašanja in propagando književnosti obstoje literarni časniki (»Lit. Noviny«, »Rozhled«), ki smo jih ondan prikazali na tem mestu. Literarno-teoretične in kritične razprave pa izhajajo v raznih znanstvenih in publicističnih časopisih. Tako je torej češka literarno-revialna književnost močno razbita in zaradi tega težko pregledna. Vodilna revija, kakor že omenjena »Nouvelle Revue Française«, ki jo s pridom čita vsak

prijatelj francoske literature in ki ima med svojimi sodelavci najpomembnejše pesnike, pisatelje in kritike (prav v tem je njen pomen!) bi bila najbrž potrebna tudi češki literaturi. Vsa ji, njeni inozemski prijatelji, čutimo ta nedostatek. Dejstvo, da se nobena ne more držati na tej višini, je tako značilno, da moramo videti v njem znak posebnih čeških razmer in ga skušamo razumeti.

Izmed sedaj izhajajočih pomembnejših revij predstavlja »Lumir« starejšo slovstveno generacijo, čeprav sodelujejo v njem tudi mlajši (sourednik je Wolkerjev prijatelj, doc. dr. Zdenko Kalista). »Lumirov« krog bi lahko označili za tradicionaliste: v njem se zbirajo nadaljevalci češke slovstvene tradicije. Izmed ostalih revij si je pridobila prvo mesto, ki je v nekem oziru celo vodilno in reprezentativno, revija »Listy pro umění a kritiku« (urednik Vilém Závada z redakcijskim krogom, izdajatelj a. d. Melantrich v Pragi). Četrto leto izhajajoč štirinajstdnevnik zbira okrog sebe izbrana peresa; če bi bil njegov obseg bližji tipu »Molestega žurnalca«, kakor je NRF in če bi se krog sodelavcev razširil še na nekatera imena, bi Melantrichovi »Listy pro umění a kritiku« res izvrševali reprezentativno funkcijo v češki literarno-revialni književnosti. Časopis se odlikuje po literarno-kritični višini, selektivnosti in sodobnem okusu, njegov kompas kaže na zapad, četudi že malec oscilira proti ruskemu vzhodu, njegove literarno-teoretične razprave razodevajo sodobne poglede in metode. Naj izmed sodelavcev »Listov pro umění a kritiku« navedemo samo nekatera imena: F. X. Šalda, Albert Vysko-

čil, Jan Mukařovský, Jaroslav Durych, Josef Hora, Jan Záhradnický, Pavel Fraenkl, Fr. Halas, B. Fučík i. dr. Izmed literarno-teoretičnih razprav in člankov v doslej izšlih 10 zvezkih četrtega letnika naj navedemo Šaldovo »Máchovo gorúčno zrnó« in študijo o Boženi Benešovi, J. Mukařovskega »Prispevek k današnji problematiki Máchovega pesniškega pojavní«, Lad. Kratochvíla »Kritika kot rekonstrukcija«, P. Fraenklia prispevek k umevanju Brezine, Pozornosti so vredni eseji Jaroslava Durycha »Nevarnost duha«, »Normalizacija in ljubezen«, »Gosle in želodec«, »Mišljenje in delo«, »Očetje in otroci«. Literarno-kritični prispevki so prav tako kakor poezija in proza na sodobni višini. »Listy pro umění a kritiku« predstavljajo z očitnim stremljenjem po selekciji in po zadnjem doletju sodobnega duha višino češke estetske kulture.

Omeniti je tudi hvale vredno novost: z letošnjo prvo številko je pričela izhajati kot priloga »Kritika knihovna«, ki bo prinašala izbrane kritične spise. Z deseto prilogo je bil zaključen njen prvi zvezek: izbor kritik Saint-Beuva. Močno prikopna zadeva: tako dobi naročnik »Listov pro umění a kritiku« 2—3 knjižice na leto, zvezde, ki s svojo posebej izbrano, tako rekoč standardno vsebino izpopolnjujejo njegovo knjižnico. — a.

Radio

Četrtek, 30. julija

Ljubljana 12: Drobne stvari za razne ljudi (plošče). — 12:45: Poročila, vreme. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Ruski sekstet. — 14: Vreme, torza. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Z »Vile Velebit« po Jadranu I. 1936 (M. Lipovec). — 19:50: Reproduciran

koncert na wurliških orglah. — 20:10: Slovenščina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). — 20:30: Prenos koncertnega večera iz Beograda. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:30: Prenos pesne glasbe iz Park-hotela na Bledu — pesni orkester Erich Herse.

Petek, 31. julija
Ljubljana 12: Slovenska umetna pesem (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Operetni venčki na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Nove smeri jugoslovenske stenografije (dr. Vladimir Kesterčaneč — iz Zagreba). — 19:15: Kvarlet Lisinski poje (plošče). — 20:10: Zenska ura: Pogajec Milka, hrvatska socialna delavka (ga-Minka Govekarjeva). — 20:30: Pevski koncert ge. Irene Coste, koncertne pevke. — 21:15: Pevski jazz-kvartet Stritar. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:20: Venček narodnih igrata tamburaški orkester (plošče). — 22:30: Angleške plošče.

Beograd 17:20: Poljudne pesmi. — 18:10: Klavirski koncert. — 18:40: Slovenske pesmi. — 19:50: Plošče. — 20: Prenos koncertnega večera iz Zagreba. — 22:20: Lahka godba orkestra. — Zagreb 20: Klavirske skladbe. — 20:30: Pevski koncert Zdenke Horvat. — 21: Violinske skladbe. — 21:30: Tamburaški zbor. — 22:15: Lahka in plesna muzika. — Praga 19:20: Koncert orkestra. — 20:35: Češke narodne pesmi. — 21: Literaren program. — 22:15: Komorna glasba. — 22:35: Plošče. — Varšava 19:05: Orkestralni in pevski koncert. — 22:10: Lahka in plesna muzika. — Dunaj 12: Dunajski filharmoniki na ploščah. — 15:20: Mladinske klavirske skladbe. — 16:05: Plošče po željah. — 17:30: Klavirski koncert. — 20: Liszova proslava. — 20:45: Zvočna igra. — 22:10: Orgelski koncert. — 23:10: Lahka godba orkestra. — 23:45: »Dunajske noči«.

Nemčija 19: Orkester in solisti. — 20: Poročila. — 20:10: Večer Wagnerjeve glasbe. — 22:15: Predolimpijske slike. — 22:30: Zabaven program. — 24: Reporlaža o teku z olimpijsko baklo. — 0:15: Koncert komorne glasbe.

Sokol

Izlet jeseniškega sokolskega okrožja v Mojstrani. Jeseniška sokolska skupina priredi v nedeljo svoj izlet v Mojstrani, da tam moralno podpre marljivo sokolsko župo. Ob 14.30 bo sprejem gostov na postaji, nato sprevid z jeseniško sokolsko godbo skozi vas na telovadišče. Ob 15.30 se prične telovadba na lepo urejenem telovadišču ob Savi. Nastopijo vsi sokolski oddelki s prostimi vajami ter vajami na orodju in v lahki atletiki. Sodeloval bo tudi oddelek vojakov I. planinskega polka s posebnimi vajami ter raznimi panogami lahke atletike in z voltežiranjem. Prireditev je obvezna za sokolska društva Rateče-Planica, Kranjska gora, Mojstrana, Koroška Bela - Javornik in Blejska Dobrava. Sokolstvu naklonjeno občinstvo naj pohiti v Mojstrano!

Iz Laškega

1. Novi trg. Dne 24. t. m. je bil nakožen v Laškem na račun izvoznega kontingenta z Nemčijo prvi vagon volov za Dresden. Zbirna je bila izredno lepa in se je plačala kmetu po 4.50 do 5 Din za kg. S poživljenjem izvoza se bodo cene živini brezdvomno povišale, zato pa bodo tudi kmetje posvetili večjo skrb živinoreji, ki je zadnje čase zelo opesala.

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam ob strašni in nenadomestljivi izgubi našega preljubega in nepozabnega edinca

BORISA

stali ob strani in nam kakorkoli lajšali našo neizmerno bol, izrekamo našo najsrčnejšo zahvalo.

Najtopleje se zahvaljujemo gospodoma Stanku Bizjaku in tovarišu ter gospodoma industrijalcu Josipu Lorberju in mag. phar. Benu Karčiču, ki so polni požrtvovanja nudili prvo pomoč našemu preljubemu edincu na mestu usodne nesreče. Našo posebno zahvalo in hvaležnost izrekamo g. primariju dr. Lavriču, ki mu je lajšal poslednje ure, kakor tudi univ. prof. dr. Budisavljeviču za vso njegovo požrtvovalnost in g. dr. šavniku za njegovo pomoč ob najtežjem udarcu, ki nas je zadel.

Dalje se zahvaljujemo prečastitemu g. profesorju dr. Kotniku za zadnja verska tolažila in prečastiti duhovščini za poslednje spremstvo.

Globoko zahvalo izrekamo dalje gospodom Milošu Rybaršu, dr. Borisu Furlanu in dr. Vinku Vrhuncu, ki so nam stali v teh bridkih dneh ob strani in lajšali našo neizrečno bol. Prav pristrčna zahvala Sokolu Ljubljana, društvoma Soča in Primorje, profesorskemu zboru I. realne gimnazije v Ljubljani z vršilcem dolžnosti direktorja g. prof. Mašero in vsem sošolcem za njihovo poslednje spremstvo.

Vsem, ki so nam v teh bridkih urah izkazali svoje sočutje, vsem njim, ki so z venci in cvetjem zasuli poslednje domovanje našega Borisa in ga spremili na njegovi zadnji poti v tako velikem številu, najiskrenejša zahvala.

Maša zadušnica se bo darovala v trnovski župni cerkvi v ponedeljek 3. avgusta 1936 ob 6. uri zjutraj.

V LJUBLJANI, dne 30. julija 1936.

TONČI in TONČKA TOMAŽIČ, starši.

Radjska patrolja — Roman v slikah.

42.

Copyright »Panthéon« & »Jutro«

Ambrož je ustavil prvi avto in z revolverjem prisilil lastnika, da mu ga je prepustil.

Odpeljal se je proti vojvodemu stanovanju, kjer je ležal v grmovju Tomy.



»Hej, vojvoda! Tu je Ambrož. Bežati moramo. Hiti! Čakam te z avtomobilom pri stranskih vratih. Podvizaj se!«



»Izdajalec! Hotel si se nas odkrižati. Prav!«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za sifro ali dajanje naslovov plačajo orzi, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročili, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičejoča se malih oglasov, je naslavljalati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Plačilnega

natakarja sprejemem v službo 1. avgusta, ki je zmogel nemške in kaveje ter enega jetonočo. Kolodvorska restavracija na Jesenicah. 17170-1

Uradnika

veščega vseh pisarniških del, 35 do 40 let starega, ki zna slovensko, nemško, evroat. srbo-hrvatsko, iščem za takoj. Trgovsko verzi-ran, ki bi po potrebi lahko zastopal potnika, ima prednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »Agilenc«. 17334-1

Gospodično

ki bi prodajala sadje v ve- li, iščem za takoj. Po- totna kaveja Din 600.— Selenburgova 6. Filipovič. 17336-1

Plačilno natakarico

ki zna nemščino in je do- bra servisa sprejemem. Majhna kaveja potrebna. Nastop takoj. Ponudbe na ogl. odd. Osterberger, Puti. 17327-1

Pletiljo

izveščano, spretno takoj sprejemem. F. M. Rozman Lj. Zidovska 7. 17321-1

Frizerko

sprejemem takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Frizerka«. 17333-1

Mizarskega ali

kolarskega delavca, ki zna izdelovati smučke sprejme takoj Sportna industrija M. Dru- cker, Zagreb, Illica 30. 17332-1

Kavarniško

blagajničarko spretno in zmoglo sprejme s takojšnjim nastopom ka- varna Emona v Ljubljani. Predstaviti se je dnevno med 12 in 13 uro. 17319-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek 3 Din, za dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 12 Din.

Šofer

pošten, vojašine prost, s 6 mesečno prakso v me- nični delavnici, išče služ- bo. Gre tudi za hišnika ali sl. Vložil hranilno knji- žico Din 3.000.— kot kave- jo. Naslov v vseh posl. Jutra. 17338-2

G. Th. Rotman:

Miha Klapouh in njegovi prijatelji



98

Da bi jim čas hitreje minil, so tudi na ladji prirejali predstave. Tako so ne- tega dne v veliko veselje občinstva po- stavljali »živ stolp« — ko se je zabava zdajci kaj nepričakovano končala!

Slaščičar

dober delavec, išče službo. Rudolf Wistan pri Pelikanu Maribor, Gospeka ul. 35. 17340-3

Potniki

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zastopnika

za prodajo masti, surovega masla, sira in žita, iščem za Ljubljano. Ponudbe na trdnico E. Grubinski, Som- bor. 17338-5

Provizijskega

zastopnika za razpisovanje tehničnih uslug pri tehničnih in us- njarskih trgovinah, kakor tudi pri industriji iščem. Ponudbe na podruž. Jutra Maribor pod »Usnjec«. 17339-5

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Odličnjak

šestdeset let iz Beograda, rim. kat. vere, sin nadsvetnika, zelo dobro vzgojen, bi že- lel prebiti ostanek počitnic v boljši hiši kjer bi dija- kom s hvalbo oceno nudil pomoč pri učenju. Cenjene ponudbe je pod znakom »Dobro tovariš« poslati na ogl. odd. Jutra. 17330-1

Instruktorja

za slovensčino in francoski- no (1. razred realne gimna- zije) iščem proti prosti hri- ni in stanovanju na gra- ščini. Ponudbe pod: Ta- kojšnja na ogl. odd. Ju- tra. 17347-1

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodaj

vse pohištvo; spalnic z baldahinom, španske steno, fotelje, salona, jedilnice z več tuper, stoli, oves, oljn. slike, tepihe, preoblike za radiatorje. Vsek dan od 11 — 12 in od 5 — 7 ure, pri Golobovih na Tržaški cesti vila »Nastav«. 17310-6

Rabljene

pnevmatike 600 x 18 ugodno na prodaj. A. Go- roc Ljubljana, Tyrševa c. 1. 17300-6

Lambrijo

za gostilniško sobo in 6 oken, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 17246-6

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Slive in hruške

vazonske količine pocieni in točno dobavlja Franjo So- per Hrastnik. Zahtevajte ponudbe. 17306-33

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Odprte avtobuse

za izletne vožnje v tu in izozemstvo najceneje nudi Jost, Zrinjskega 7. telef. 38-79. 17312-10

Kolesa

kromirana in ponikljana — najboljši nemški fabrikat po najnižjih cenah, dobite samo v NOVI TRGOVINI na Tyrševi 36. 17164-11

Živali

Ono osebo ki mi je odpeljala mladega črnega pšiča, južebčarja prosim da ga vrne. Zakraj- sek, Miklošičeva 34. 17337-27

Lovski pes

srednje postave, rujav z belo liso na prsih se je iz- grabil dne 34. t. m. Odda naj se pravi nagradi na na- slov: Marmontova ul. 1. Mirja. 17332-27

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne knjižice

vaovčite najboljše potom moje pisarne Solidno nosovanje! Takošnje plačilo! Priročje tnamko Rudolf Zore Ljubljana, Gledališka 12. Telefon 38-10. 168-16

Posojila 100.000 Din

iščem proti vknjižbi na pr- vo mesto na lepo, novo hišo v najbližnji okolici Ljubljane. Plačam 10% obesi. Posojilo vrnem v celoti v dveh letih. Ponud- be na ogl. odd. Jutra pod »Sigurno vrnem«. 17330-16

Bančno kom. zavod

Maribor, Aleksandrova 40. Izveščaj najboljše na- kup in prodajo HRANILNE KNJIZICE vseh denarnih zavodov. Za odgovor Din 3 znamk 191.16

Posojila 110.000 Din

iščem. Vrnem v obrokih s 14% obrestmi. Sigurna vlo- žitev. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj posojilo«. 17335-16

Hranilne vloge

vseh tudi podeželskih denarnih zavodov vnovčenje po najvišji cen! takoj v gotovini! Tudi vrednostne papirje Vojno škodo Al. Planinšek Ljubljana, Beethovnova ul. 14/L. Telefon 35-10. 16344-16

Knjižice

Ljudske posojilnice od 5-50.000.— Din, kupim. Po- nudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lovski blagor 1683«. 17343-16

Dragocenosti

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah CERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 1. 17338-23

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lepo novo hišo

z gostilniško obrtjo na pe- teriški Ljubljane prodam. Ponudbe na ogl. odd. Ju- tra pod »Dobro obrate«. 17334-30

V najem

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Brivnico

vzajem v najem, eventual- no pozneje kupim. Ponud- be na podruž. Jutra v Ce- nju pod znečko »Kjerkoli«. 17333-17

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Ključavničarsko

delavnico s skladiščem iščem za ta- koj. Ponudbe z navedbo ve- likosti in cene na ogl. od- delku Jutra pod »Skladi- šte«. 17334-19

Sanoped "potenje nog ne zatire temveč le omehča nepopolnoma na odstraniti slab duh no potu"

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje

Sitirno na Gospodarski c. 1/III odda za avgust mirni stranki I. Knez, Go- sposvetska c. 3. 17330-21

Enosob. stanovanje

poceni takoj oddam. Stoli- ce 85. Vpsati gostil. pri Ramovžu. 17342-24

Prazno sobo

z malo kuhinjo za 1-2 ose- bi oddam za 150 Din v Sp. Siskli, Celovška c. Poizve se Jarkova 3. Tu- di prodam 2 moški obleki in »jankri« za 350 Din. 17310-21

Komfortno

stanovanje 4 velikih sob oddam. Na- poleonov trg 7/II. levo 3-4. 17336-21

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

s separiranim vzhodom po- ceni oddam. Stari trg 36/II. 17335-23

Opremljeno sobo

oddam poceni dvema ose- bam. Naslov v vseh posl. Jutra. 17344-23

Opremljeno sobo

takoj oddam boljši osebni na Tyrševi cesti, Bežigrad. Naslov v vseh posl. Jutra. 17316-23

Opremljeno sobo

takoj oddam gospodinski. Naslov v vseh posl. Jutra. 17331-23

Solnčno sobo

popolnoma separirano od- dam. Naslov v vseh posl. Jutra. 17346-23

Sobo

v centru oddam za 350 Din mesečno. Naslov v vseh posl. Jutra. 17338-23

Sobe išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

z uporabo kuhinje iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sama gos- pa«. 17339-23a

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din najmanjši znesek 20 Din.

Ločene 29 let

išče znanje s samostojno, mično mladostjo ljubiteljsko narave, ki ima smisla za prijeten dom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dome«. 17330-31

Dve gospodični

dobro situirani, simpatični, ter temperamentni. Iščeta znanja z dvema istakima gospodoma. Ponudbe s sli- ko, ki se vne, na ogl. odd. Jutra pod »Cruška in blondinka«. 17340-24

INSERIRAJ

V »JUTRU«



Vzorec pošlje zastoj »RADIOSAN«, Zagreb, Dukljanina 1.

Kdor oglašuje ta napreduje!

KSILOLITNI TLAK

za trgovske lokale, šole, bolnice itd., za kuhinje, kopalnice je edino primeren. Že pred 35 leti se je uveljavil. Izvršuje ga

„MATERIAL“ LJUBLJANA, Tyrševa 36, tel. 27-16

FRIDERIK BADIURA
VIŠJI SODNI OFICIJAL V P.
dne 29. t. m., po dolgi, mučni bolezni Bogu vdano preminul.
Pogreb nepozabnega bo v petek 31. julija 1936. ob pol 3. uri pop. iz hiše žalosti, Ljubljana, Križev- niška ulica št. 11, k Sv. Križu.
V LJUBLJANI, dne 29. julija 1936.
GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI.
Brez posebnega obvestila



Državna razredna loterija

Žrebanje V. glavnega in poslednjega razreda tekočega 32. kola srečk se bo vršilo v času od 7. do vključno 31. avgusta t. l.

V tem žrebanju bo izvečenih pet premij, in sicer:

29. avgusta za 300.000.— in 400.000.— ter 31. avg. za 500.000.—; 1.000.000.— in 2.000.000.— Din

Poleg teh premij bo izvečeno veliko število dobitkov po 200.000.—; 100.000.—; 80.000.—; 60.000.—; 50.000.—; 40.000.—; 30.000.—; 20.000.—; 10.000.— in drugih manjših dobitkov.

Skupna vsota dobitkov v tem žrebanju znaša

Din 56,000.000.—,

ki se bodo izplačali brez vsakršnih odbitkov.

V najsrečnejšem primeru, z možnim spajanjem premij in dobitkov, je možno pri tem žrebanju dobiti na eno srečko

Din 3,700.000.—.

Za izplačilo dobitkov jamči država kraljevine Jugoslavije.

Osebe, ki že sodelujejo v igri 32. kola, morajo zamenjati svoje srečke IV. razreda s srečkami V. razreda najdalje do 2. avgusta t. l.

Oni pa, ki nimajo srečke, pa bi želeli sodelovati pri igri v tem V. glavnem razredu, jo lahko nabavijo pri pooblaščenih prodajalcih in njihovih preprodajalcih, ki se nahajajo skoro v vsakem večjem mestu, za doplačilno ceno, in sicer:

**za eno celo srečko Din 1.000.—,
za eno polovico srečke Din 500.—,
za eno četrtino srečke Din 250.—.**

Natančnejša navodila z načrtom loterije in splošnimi pravili se dobe na zahtevo za- stonj pri vseh pooblaščenih prodajalcih srečk.

Radijska postaja Beograd bo vsak dan žrebanja med dnevnimi vestmi objavljala re- zultate žrebanja za dobitke od Din 5.000.— navzgor.

S kupovanjem srečk državne razredne loterije vsak poedinec poleg osebne koristi, ki jo lahko ima, podpira obenem narodno gospodarstvo, obrt, industrijo in vojne invalide, ker se čisti dobiček od prodaje srečk sorazmerno deli v zgoraj navedene svrhe.



Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopakete dobite pri **I. POGAČNIK** Bohoričeva ul. št. 5.